

VUOSIKERTOMUS 2013

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ

VUOSIKERTOMUS 2013

Sisältö

Konsernikaavio	3
Konsernin esittely	4
Konsernin arvot	5
Vuosikooste	6
Osakkeen kurssikehitys	7
Toimitusjohtajan katsaus	8
Toimialakatsaus, lehtitoimiala	10
Toimialakatsaus, kirja- ja tarrapainot -toimiala	12
Henkilöstöjohtaminen	16

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin toimintakertomus	22
Konsernin tuloslaskelma	28
Konsernitase	29
Konsernin rahavirtalaskelma	30
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	31
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	32
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	36
Konsernin tunnusluvut	50
Tunnuslukujen laskentakaavat	51

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma	52
Emoyhtiön tase	53
Emoyhtiön rahoituslaskelma	55
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	56
Hallituksen voitonjakoesitys	64
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	65
Tilintarkastuskertomus	66
Osakkeet ja osakkeenomistajat	67
Konsernin hallitus	70
Konsernin johtoryhmä	71
Hallinnointikoodi	72
Yhteystiedot	76

Konsernikaavio 1.1.2014

Emoyhtiö

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj

Lehtitoimiala

Sanomalehti Karjalainen Oy
Keski-Karjalan Kustannus Oy
Lieksan Lehti Oy
Pogostan Sanomat Oy
Ylä-Karjala Oy
Karelia Viestintä Oy
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy

Kirja- ja tarrapainot -toimiala

PunaMusta Oy
Punamusta Tampere Oy
Paperityö Oy

Osakkuusyhtiöt

Arena Partners Oy
(8,11 % Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj)
Väli-Suomen Media Oy
(20 % Sanomalehti Karjalainen Oy)

Konsernin esittely

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat viestintäalan konsernin, jonka päätoimipaikkana on Joensuu. Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernihallinnosta, arvopaperikaupasta ja osakeomistuksista sekä kiinteistöjen hallinnosta ja vuokrauksesta.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osake on listattuna NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, ja se kuuluu Kulutustavarat- ja palvelut -toimialaluokkaan. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj kuuluu markkina-arvoluokituksessa pienten yhtiöiden segmenttiin.

Lehtitoimiala

Viestintäkonsernin lehtitoimialaan kuuluvat Karjalaista kustantava Sanomalehti Karjalainen Oy, kuutta paikallislehteä kustantavat yhtiöt (Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Ylä-Karjala Oy ja Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy) sekä kaupunkilehti Karjalan Heiliä kustantava Karelia Viestintä Oy. Lisäksi toimialaan kuuluu ilmoituksia ja mainosesitteitä tekevä Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy.

Vuonna 1874 perustettu Karjalainen on maan kolmanneksi vanhin suomenkielinen sanomalehti. Tänä päivänä, 140-vuotiaana, Karjalainen on paperisessa muodossaan 41 244 kappaleen levikillään ja 101 000 lukijallaan Suomen 10. suurin sanomalehti.

Karjalainen tavoittaa paperilehden lisäksi 37 000 yksinomaan sähköisessä muodossa lehteä lukevaa, minkä myötä Karjalaisen kokonaistavoittavuus on 138 000 lukijaa.

Kirja- ja tarrapainot -toimiala

Konsernin kirja- ja tarrapainot -toimialaan kuuluvat PunaMusta Oy, Punamusta Tampere Oy ja Paperityö Oy.

PunaMusta-konserni on yksi Suomen suurimmista graafisen alan toimijoista, ja konsernin päätuotteet ovat heatset-koneilla painettavat säännöllisesti ilmestyvät painosmääritään pienet ja keskiuuret aikakauslehdet, järjestö- ja asiakaslehdet sekä mainospainotuotteet.

PunaMustan tuotantolaitokset sijaitsevat Joensuussa, Nurmeksessa ja Helsingissä. Tytäryhtiö Punamusta Tampere Oy:n tuotantolaitos sijaitsee Tampereella. Vahvuusiamme ovat korkea laatu, kilpailukykyinen hinta, joustavuus sekä henkilökohtainen palvelu asiakkaan omalla äidinkielellä.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin painopalveluja täydentää tarroja ja etikettejä valmistava Paperityö Oy Helsingissä. Painatusmenetelmien monipuolisuus ja asiakkaiden toimintaympäristöjen erinomainen tuntemus tekevät yrityksestä alan edelläkävijän. Paperityön asiakaskunta muodostuu pääasiassa elintarviketeollisuuden, paperinjalostuksen, teknokemian ja logistiikka-alan toimijoista.

”Perin juurin pohjoiskarjalainen – valtakunnallisesti vaikuttava”

LUKIJALUPAUS

1874 2014
KARJALATAR KARJALAINEN

Karjalainen edistää Pohjois-Karjalan ja koko Itä-Suomen henkistä ja taloudellista vireyttä. Karjalainen on sisällöltään moniarvoinen. Lehden mielipideosiot ovat avoimen keskustelun paikka.

Karjalainen on puoluepoliittisesti sitoutumaton mutta ei puolueeton: Karjalainen on pohjoiskarjalaisten asialla ja elää maakunnan arjessa.

Tuemme demokraattista yhteiskuntaa, tasa-arvoa sekä Suomen tasapuolista kehittämistä. Annamme arvon isänmaallisuudelle sekä kansallisille ja karjalaisille perinteille.

Karjalainen luo lukijoilleen ja asiakkailleen menestymisen edellytyksiä. Tarjoamme uutta ja luotettavaa tietoa sekä viihdyttävää sisältöä. Karjalainen uutisoi

nopeasti maakunnallisista asioista. Pohjoiskarjalaisten yhteisöllisyys on voimavara myös sähköisissä verkoissa.

Karjalainen toimii julkisen hallinnon ja päätöksenteon arvioijana ja kriitikkona. Uskomme sanan myönteiseen voimaan.

Vuonna 2014 maan kolmanneksi vanhin suomenkielinen sanomalehti Karjalainen täyttää 140 vuotta, mikä näkyy monin tavoin lehden sisällössä ja monissa maakunnan tapahtumissa. Olemme korostetun paikallinen ja läheinen, lukijoillemme arjen hyötytietoa tarjoava maakuntalehti. Seuraamme valppaasti EU-vaaleja ja valmistautumista uudessa vaalipiirissä vuoden 2015 eduskuntavaaleihin.

Vuosikooste 2013

Kaikki vuoden 2013 aikana julkistetut pörssitiedotteemme ovat luettavissa internetsivuiltamme www.pkkojy.com.

28.2.2013 Tilinpäätöstiedote vuodelta 2012

22.3.2013 Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous 22.3.2013

Kokouksessa yhtiön hallitukseen valittiin kuusi jäsentä: Jyrki Laakkonen, Yrjö Laakkonen, Hannu Laakkonen, Reetta Laakkonen, Juha Mäkihonko ja Paavo Pelkonen.

Yhtiökokous päätti, että osinkoa maksetaan hallituksen esityksen mukaisesti 0,30 euroa osakkeelle eli yhteensä 3 755 208 euroa. Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 0,50 euron lisäosingosta osaketta kohden vuoden 2013 aikana.

10.5.2013 Sanomalehti Karjalainen Oy:n yt-neuvottelut päättyivät

Yt-neuvotteluiden tuloksena yhtiö vähentää henkilöstönsä määrää 11 henkilötyövuodella.

26.7.2013 Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konserniin kuuluva Punamusta Tampere Oy lisää tuotantokapasiteettiaan painokoneinvestoinnilla

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konserniin kuuluva Punamusta Tampere Oy on hankkinut 32-sivuisen heatset-painokoneen. Uusi kone on tuotantokäytössä vuoden 2013 loppuun mennessä. Investoinnin arvo kiinteistölaajennuksineen on noin 6-7 miljoonaa euroa.

10.9.2013 Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konserniin kuuluva PunaMusta Oy investoi uuteen sanomalehtipainokoneeseen

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konserniin kuuluva PunaMusta Oy on sopinut uuden sanomalehtipainokoneen hankkimisesta Manroland Web Systems GmbH:ltä. Uuden koneen asennus aloitetaan kesällä 2014 ja se on tuotantokäytössä vuoden 2015 alussa. Uuden sanomalehtitiraation korkea materiaali- ja energiatehokkuus mahdollistaa omien konsernilehtien lisäksi kilpailukyyn ulkopuolisissa töissä.

Koko investoinnin arvo kiinteistölaajennuksineen ja postituslaitteineen on noin 15 miljoonaa euroa.

Varsinainen yhtiökokous 2014

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään perjantaina 21.3.2014 klo 13.00 alkaen yhtiön toimitalossa, Kosti Aaltosen tie 9, Joensuu. Kokouksen jälkeen julkistetaan pörssitiedote yhtiökokouksen päätöksistä.

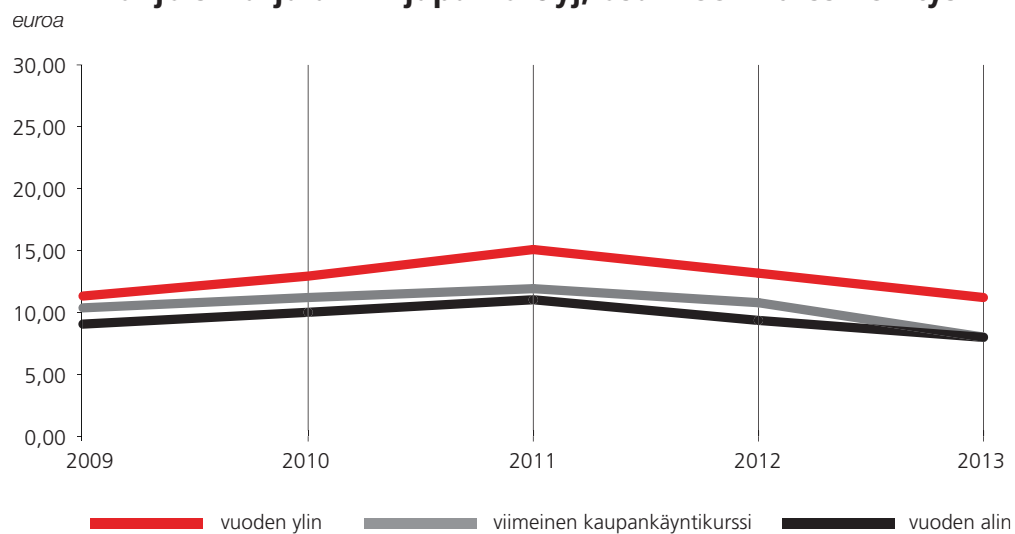
Taloudelliset tiedotteet vuonna 2014

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj julkistaa taloudellisia tiedotteita vuonna 2014:

- perjantaina 28.2.2014 tilinpäätös vuodelta 2013
- perjantaina 25.4.2014 johdon osavuotinen selvitys
- maanantaina 11.8.2014 osavuositarkastus tammi–kesäkuu 2014
- perjantaina 24.10.2014 johdon osavuotinen selvitys.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj, osakkeen kurssikehitys

	2009	2010	2011	2012	2013	
vuoden ylin	11,29	12,93	15,05	13,19	11,18	euroa
vuoden alin	9,06	10,02	11,04	9,32	7,95	euroa
viimeinen kaupankäyntikurssi	10,36	11,19	11,90	10,79	8,00	euroa
osakkeen vaihtoluvut	86 043	54 459	65 640	52 351	48 413	kappaletta

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2013 jää Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n historiaan merkittävien investointien ja investointipäätösten vuotena. Kolmessa konsernin kirja- ja tarrapainot -toimialaan kuuluvassa yksikössä – Joensuussa, Tampereella ja Helsingissä – on vuoden 2013 aikana investoitu yhteensä noin 17,7 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2013 merkittävin investointipäätös oli PunaMustan uuden sanomalehtirotaation hankkiminen sekä Joensuun Noljakassa olevan kiinteistön laajennus osana tätä rotaatioinvestointia. Hankkeen rakennustyöt ovat käynnistyneet, ja uusi tuotantolaitos kaikkine laitteineen on tuotantokäytössä vuoden 2015 alkuun mennessä.

Punamusta Tampereelle toteutettiin merkittävä kiinteistölaajenus. Yhtiölle hankitulla uudella 32-sivuisella heatset-painokoneella ajettiin ensimmäiset asiakastyöt vuoden 2013 lopussa. Lisäksi Helsingissä toimivan Paperityö Oy:n uusi flexo-tarrapainokone käynnistettiin samoin loppuvuodesta 2013.

Näillä merkittävillä investoinneilla Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallitus ja konsernin strateginen johto osoittavat uskovansa vahvasti graafisen alan tulevaisuuteen ja siihen, että konsernin tuotantolaitoksissa niin Joensuussa, Nurmeksessa, Helsingissä kuin Tampereellakin tuotetaan painopalveluita myös jatkossa.

Konsernin talous

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin liikevaihto vuonna 2013 oli 93 miljoonaa euroa. Edeltävänä vuonna liikevaihto oli 94 miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku johtuu lähes kokonaan lehtitoimialan ilmoitusmyynnin pienenemisestä. Lehtitoimialalla liikevaihtoa kertyi 25,5 miljoonaa euroa ja kirja- ja tarrapainot -toimialalla 64,7 miljoonaa euroa.

Tilikauden liikevoitto konsernissa oli 7,3 miljoonaa euroa eli 7,8 prosenttia liikevaihdosta. Vuonna 2012 konsernin 11,4 miljoonan euron liikevoittoa kasvatti liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu 3,1 miljoonan euron myyntivoitto, jonka konserni sai entisen toimitilansa myynnistä. Lehtitoimialan liikevoitto oli 2,5 miljoonaa euroa, mikä oli menetettyjen ilmoitustuottojen verran pienempi kuin edellisen vuoden liikevoitto. Kirja- ja tarrapainot -toimialan liikevoitto oli 4,9 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 5,2 miljoonaa euroa.

Arvopaperikaupan nettotulos oli koko tilikaudella 4,0 miljoonaa euroa tappiollinen, mikä johtui arvopaperisalkun arvon alentumisesta. Konsernin tilikauden voitto oli 3,1 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna kiinteistön myynnistä saadun myyntivoiton siivittämänä voittoa kertyi 7,5 miljoonaa euroa.

Osinkoja maksettiin yhteensä noin 3,8 miljoonaa euroa. Konsernin rahoitusasema oli edelleen vakaa. Kirjapainokonsernin omaisuusaste oli 51,8 % ja sijoitetun pääoman tuotto 5,5 %.

Katse tulevaan

Valtiovarainministeriön 19.12.2013 laatiman ennusteen mukaan Suomen talouskasvu hidastui vuonna 2013 yhteensä noin 1,2 %; euroalueella hidastuminen oli noin 0,5 %. Saman ennusteen mukaan Suomen tämän vuoden talouskasvu olisi 0,8 %:n luokkaa ja euroalueella 0,7 %. Kuluttajahintainflaatio säilyisi valtiovarainministeriön tekemän ennusteen mukaan vuoden 2013

tasolla, 1,5 %:ssa. Viennissä tapahtuisi valtiovarainministeriön ennusteen mukaan positiivinen muutos: viennin määrä kasvaisi tänä vuonna 3,6 %, kun se viime vuonna laski 0,8 %. Nämä hie-man positiivisemmat talouden ennusteet tälle vuodelle antavat toivoa talouden mahdollisesta elpymisestä.

Konsernin lehtitoimialalla merkittävimpiä epävarmuustekijöitä ovat kuluttajien lukutottumusten muutokset, sanomalehtien jakeluun liittyvät uudelleenjärjestelyt sekä lehtitilauksen arvonlisäveron mahdollinen korottaminen. Nämä voisivat pahimmillaan kiihdyttää tilattavien lehtien levikinlaskua ja vähentää lehti- ja ilmoitusmyynnistä saatavia tuloja. Hitaan talouskasvun vaikutuksia reaali-talouteen sekä ilmoitus- ja levikkituloihin on vaikea ennakoita.

Kirja- ja tarrapainot -toimialalla hintakilpailu on edelleen kovaa ylikapasiteetista johtuen. Alan ylikapasiteettitilanteesta tulisikin päästä terveeseen kilpailutilanteeseen. Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin kirja- ja tarrapainot -toimialalla on kuitenkin saatu uusia asiakkuuksia vuodelle 2014. Uudet asiakkuudet ovat parasta kiitosta toimintamme systemaattisesta kehitystyöstä.

Juhlavuosi 2014

Vuosi 2014 on juhlavuosi konsernissamme. Neljä konsernin tytäryhtiötä täyttää yhteensä 400 vuotta. Sanomalehti Karjalainen 140 vuotta, PunaMusta 115 vuotta, Ylä-Karjala 85 vuotta ja Lieksan Lehti 60 vuotta. Juhlavuodet näkyvät runsaina tapahtumina ja tempauksina eri puolilla maakuntaa. Olemme positiivisin mielin rakentamassa seuraavia vuosikymmeniä ja vuosisatoja.

Kiitokset

Kiitän kaikkia konsernimme asiakkaita, yhteistyökumppaneita ja osakkeenomistajia. Lisäksi kiitän sitoutunutta henkilöstöämme hyvin tehdystä työstä.

Raimo Puustinen
toimitusjohtaja

Lehtitoimiala

Sanomalehtien rakennemurros vauhdittui

Vuosi 2013 oli vaikea koko suomalaiselle sanomalehdistölle. Pitkitynyt taantuma ja mediamainonnan määrän pudotus vauhdittivat lehtitoimialan murrosta, ja valtiovallan toimenpiteet tekivät tästä murroksesta lähes hallitsemattoman. Lehtitilausten sisällyttäminen arvonlisäverollisiin palveluihin on kiihdyttänyt voimakkaasti sanomalehtien levikinlaskua, ja nyt myös lehtien koko maan kattava jakelu on uhattuna, kun valtio-omisteinen Itella Oyj irtisanoi vuoden lopulla useimpien mediatalojen, myös Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n, lehtien jakelusopimukset päätymään vuoden 2014 aikana.

Painettuun sanomalehtimainontaan käytettiin vuonna 2013 rahaa 15,8 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kaupunki- ja noutolehdistissä vastaava pudotus oli 15,2 prosenttia. Sen sijaan verkkomediamainontaan käytettiin 6,8 prosenttia enemmän rahaa kuin edellisvuonna. Karjalaisen ilmoitusmyynti väheni edellisvuodesta 10,2 prosenttia. Tästä pudotuksesta huomattavan suuri osa tuli valtakunnallisen sanomalehtimainonnan laskusta.

Omassa ilmoitusmyynnissä hyödynnettiin enenevässä määrin myös digitaalisia ratkaisuja, mikä loivensi ilmoitustulojen laskua. Ensimmäistä kertaa Sanomalehti Karjalainen Oy:n historiassa tilausmyyntitulot ylittivät ilmoitusmyyntitulot: Karjalaisen liikevaihdosta 52 prosenttia tuli vuonna 2013 lehtimyyntistä ja 48 prosenttia ilmoitusmyyntistä.

Tähän muutokseen sopeutuminen edellytti, että myös Sanomalehti Karjalainen Oy:ssä käytiin vuonna 2013 yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena kuluja karsittiin merkittävästi. Karjalaisen henkilöstön määrää vähennettiin 11 henkilötyövuodella, ja koko henkilöstö lomautettiin/lomautetaan vuosina 2013-2014 yhteensä kolmeksi viikoksi. Karjalaisen alueuutistoiminta, asiakaspalvelu, markkinointi ja lehdenjakelu organisoitiin uudelleen. Irtisanomiset ja säästöt ovat olleet henkilöstölle kova pala, mutta konsernin lehtitoimialalla on myös ymmärretty sopeutumisen tarve ja välttämättömyydestä on tehty hyve: lehtien yhteistyötä on tiivistetty voimakkaasti ja rönsyjä karsittu hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa. Karjalaisen alueuutistoiminta nojaa nyt voimakkaasti konsernin paikallislehtiin, jotka vastaavasti hyödyntävät uutisoinnissaan myös Karjalaisen sisältöjä.

Alan rakennemurros ei sivuuta Pohjois-Karjalaa, mutta meillä se ei sentään ole hallitsematon. Pohjoiskarjalaiset sanomalehden lukijat ovat uskollisia nimenomaan paperiselle sanomalehdelle, jonka tilaaminen ja lukeminen on osa elämäntapaa. Karjalaisen levikinlasku lähes puolittui edellisvuodesta: Karjalaisen levikki vuonna 2013 oli 41 244 kappaletta eli 1 152 (-2,7 %) vähemmän kuin vuonna 2012. Tämä huomattavasti keskimääräistä loivempi levikinlasku tarkoittaa sitä, että Karjalainen nousee tilattavien seitsemänpäiväisten lehtien joukossa sijalta 11 Suomen 10:nneksi suurimmaksi.

Vuonna 2012 lanseerattu paperilehden ja sähköisen näköislehden yhdistelmätilaus on kasvattanut nopeasti suosiotaan. Vuoden 2013 päättyessä Karjalaisella oli 1 265 digitilasta, joista yli 90 prosenttia oli yhdistelmätilauksia, kun vuotta aikaisemmin näitä digitilauksia oli 450.

Karjalaisen ilmaista verkkolehteä luki vuonna 2013 keskimäärin 69 588 eri viikkokävijää, kun edellisvuonna vastaava keskimääräinen viikkokävijämäärä oli 59 670. 100 000 eri viikkokävijän raja ylittyi verkkolehden historiassa ensimmäisen kerran marraskuussa 2013, kun viikolla 46 kävijöitä oli 107 973. Mobiili- ja tablettikäyttäjien määrä kaksinkertaistui vuoden 2012 lopusta vuoden 2013 loppuun: mobiililaitteilla Karjalaisen verkkosivustoa lukee viikoittain noin 15 prosenttia ja tableteilla noin 8 prosenttia kävijöistä.

Karjalaisen viimeksi mitattu painetun lehden lukijamäärä (Kansallinen mediatutkimus KMT Kuluttaja 2013) oli 101 000 lukijaa ja yhteistavoittavuusluku 138 000 kappaletta. Yhteistavoittavuusluku nousi edellisvuoden mittauksesta 4 000:lla Karjalaisen digitaalisen sisällön lukijamäärän vastaavan kasvun myötä. Yhteistavoittavuusluku on lehden keskimääräisen numeron lukijamäärä lisätyn verkkolehden keskimääräisellä viikkokävijämäärällä.

Karjalaisen Maakunnan puolesta -kampanja jatkui myös vuonna 2013, ja se otettiin erinomaisesti vastaan niin ilmoittajien kuin lukijoidenkin keskuudessa. Pohjoiskarjalaisten ilmoitusasiakkaiden tarpeisiin vastattiin myös Venäjältä Pohjois-Karjalaan suuntaaville turisteille tehdyillä venäjänkielisillä erikoisnumeroilla. Karjalaisen toimituksellisen sisällön painottaminen aiempaa enemmän arjen hyötytietoon, erityisesti terveyteen ja hyvinvointiin, on tuottanut runsaasti myönteistä lukijapalautetta. Karjalainen ilmestyi vuonna 2013 paperisessa muodossaan yhteensä 358 kertaa eli useammin kuin mikään muu tilattava, painettu lehti Suomessa. Karjalaisen keskimääräinen sivuluku oli vuonna 2013 24,9 ja ilmoituspeitto 21,0 prosenttia.

Konsernin paikallislehdistä ilmoitustulojen pudotus jyrkkeni vuonna 2013. Outokummun Seudun ilmoitusmyynti väheni 17 prosenttia ja Lieksan Lehdessä 14 prosenttia edellisvuodesta, kun muissa

paikallislehdistä vastaava pudotus jäi alle 8 prosenttiin. Sen sijaan paikallislehtien levikkitulojen kehitys pysyi vakaana. Kaupunkilehti Karjalan Heilin liikevaihdon kehitys oli suotuisa, ja tämä ilmaisjakelulehti kohensi hieman tulokuntoaan. Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy kompensoi ilmoitusvalmistuksesta menettämiään myyntitulojaan muulla palvelumyynnillään niin, että yhtiön tulot palveluiden myynnistä konsernin ulkopuolelle ylittivät ensimmäistä kertaa konsernin ilmoitusvalmistuksesta saadut tulot.

Vuosi 2013 oli Pielisjokiseudulle 50-vuotisjuhlavuosi, ja konsernin vanhin paikallislehti, Parikkalan-Rautjärven Sanomat juhli päättyneenä vuonna 105-vuotisuuttaan. Esa Nevalainen aloitti Outokummun Seudun päätoimittajana sekä Outokummun Seutua että Pielisjokiseutua kustantavan Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy:n toimitusjohtajana 1.7.2013 alkaen hänen edeltäjänsä Kimmo Timosen jäätyä eläkkeelle. Vastaavasti Pogostan Sanomissa tapahtui vuonna 2013 päätoimittajavaihdos, kun Aino Pesu jäi eläkkeelle ja hänen seuraajakseen Pogostan Sanomien päätoimittajaksi ja Pogostan Sanomat Oy:n toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.11.2013 alkaen Leila Virnes.

140-vuotisjuhlavuosi vuonna 2014

Vuonna 1874 Karjalatar-nimellä ensimmäistä kertaa ilmestynyt Karjalainen juhlii alkaneena vuonna 140-vuotisuuttaan. Karjalainen on edelleen ilmestyvistä suomenkielisistä päivälehdistä maan kolmanneksi vanhin. Juhlavuosi näkyy koko vuoden ajan voimakkaasti niin lehden sisällössä kuin markkinoinnissakin ja huipentuu 3. lokakuuta Joensuun areenassa pidettävään pääjuhlaan, jolla juhlistetaan myös 115 vuotta täyttäviä emoyhtiötä Pohjois-Karjalan Kirjapainoa ja PunaMustaa, 85 vuotta täyttävää Ylä-Karjalaa sekä 60-vuotiasta Lieksan Lehteä.

Meneillään oleva toimialan murros on myös mahdollisuus Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy:n lehtitoimialalle. Se vauhdittaa sanomalehden digitalisoitumista, mihin konsernin lehdet vastaavat uusin sähköisin palveluin ja myös printtilehtiin liittyvin rakenneratkaisuin. Näitä Karjalainen valmistelee tiiviissä neljän maakuntalehden yhteistyössä. Paineetun lehden valta-asema säilyy muutoksesta huolimatta vielä pitkään Pohjois-Karjalassa, minkä vuoksi PunaMusta Oy:n vuonna 2014 toteutuva investointi uuteen sanomalehtipainokoneeseen on lehtitoimialalle tervetullut ratkaisu. Tämä merkittävä investointi maakuntaan parantaa huomattavasti konsernin lehtien painolaatua ja toimitusvarmuutta sekä antaa mahdollisuuden kehittää lehtiä entisestään muun muassa alueellisesti eriytettyllä uutis- ja ilmoitussisällöllä.

Pasi Koivumaa
päätoimittaja, lehtitoimialajohtaja

Kirja- ja tarrapainot –toimiala

Katse kohti tulevaisuutta

Graafisen alan volyymit olivat edelleen selvässä laskussa vuonna 2013. Lehtien mainostulojen lasku, aiemmin toteutettu lehtien tilausmaksujen alv-korotus sekä jakelukustannusten nousu vähensivät painotuotteiden kysyntää. PunaMusta-konsernin volyymit pysyivät vuonna 2013 lähes edellisvuoden tasolla liikevaihdon ollessa 63,5 miljoonaa euroa (63,8 miljoonaa euroa vuonna 2012).

PunaMusta-konsernin toimintaa ja tuotantoa kehitettiin edelleen voimakkaasti vuonna 2013. Tampereen tuotantolaitokseen asennettiin loppuvuodesta 32-sivuinen GOSS-heatsetrotaatio, mikä mahdollistaa sivumäärältäänkin isompien viikkolehtien painamisen.

Syksyllä 2013 tehtiin myös uuden sanomalehtirotaation investointipäätös. Manroland Web Systems GmbH:n toimittama Colorman-sanomalehtirotaatio otetaan tuotantokäyttöön loppuvuodesta 2014. Päätöksellä investoida uuteen rotaatioon varmistettiin samalla konsernin omien sanomalehtien tuotanto Joensuussa myös tulevaisuudessa. Samalla sanomalehtituotannon kilpailukyky paranee merkittävästi.

PunaMustan asiakkaille tehtiin vuoden aikana asiakastytyväisyyskysely. Kyselyn mukaan 95 prosenttia vastanneista suosittelee PunaMustaa toimittajaksi muille painotöiden tarvitsijoille. Asiakastytyväisyystutkimuksen tulos antaa uskoa vuosien systemaattisen kehitystyön jatkamiseen.

Ympäristö

PunaMustan ympäristöasioita johdetaan ISO 14001 -standardin mukaisesti. Vuosittaisen auditoinnin suorittaa Bureau Veritas, joka on myöntänyt ko. sertifikaatin.

PunaMustan tuotannossa käytetään lähes yksinomaan sertifioituista metsistä hakatusta puusta valmistettua paperia. Tästä on merkkinä PEFC-sertifikaatin käyttöoikeus, jonka Suomen Metsäsertifiointi ry on PunaMustalle myöntänyt.

Pohjoismaisen ympäristömerkin eli Joutsenmerkin käyttöoikeuden PunaMustalle on myöntänyt hakemuksesta ja perusteellisen aineenkäyttöraportin perusteella Ympäristömerkintä, joka on Motiva

Services Oy:n alainen yksikkö. PunaMustan valmistamat tuotteet voidaan siten merkitä myös Joutsenmerkillä.

PunaMustalla on energiatehokkuussopimus Motivan kanssa. Sopimus velvoittaa PunaMustaa raportoimaan energiankäytöstään ja käyttämään parhaita saatavilla olevia keinoja energiankäytön minimoimiseksi tuotannossa.

Tarroja laadukkaasti ja tehokkaasti

Tarrapaino Paperityö Oy:lle vuosi 2013 oli varsin onnistunut. Liikevaihto kasvoi 8,6 miljoonaa euroon viime vuoden 8,3 miljoonasta eurosta ja tulostaso pysyi hyvänä.

Laatujärjestelmän avulla toiminnan kehittämistä jatkettiin. Vuoden aikana asennettiin uusi 8-värin Nilpeter-flexopainokone, joka mahdollistaa paremmat toimitusajat ja volyymien kasvattamisen tulevaisuudessa.

Paperityöllä on myös voimassaolevat Bureau Veritasin myöntämät ISO 9001- ja ISO 14001 laatu- ja ympäristösertifikaatit.

Kohti kasvua vaativissa olosuhteissa

Graafisen alan volyymit tulevat edelleen laskemaan, ja alalla on yli-kapasiteettia. Yleinen talouden tilanne jatkuu edelleen vaisuna eikä nopeaa muutosta ole näkyvissä. Jatkamme toimintamme kehittämistä ja tehostamista ja tavoitteenamme on uusien investointien myötä kasvaa.

Jari Avellan
toimitusjohtaja, toimialajohtaja

PunaMusta-konsernille ja Paperityö Oy:lle on myönnetty ISO 9001- ja ISO 14001 -laatu- ja ympäristösertifikaatit.

23.9.1985 Pohjois-Karjalan Kirjapainon hallitus "Piparkakkutalon" edustalla.

Päätös uuden sanomalehtioffsetrotaation hankinnasta on tehty.

Vasemmalta ekonomi Jorma Kankaanrinta, maisteri Terho A. Könönen, maanviljelijä Ilkka Hirvonen, toimitusjohtaja Erkki Sinkkonen, toimitusjohtaja Tero Tarma, varatuomari Jorma K. Lehtonen, professori Veijo Saloheimo, johtaja Reino Laakkonen, varatoimitusjohtaja Antero Junttila ja talouspäälikkö Martti Silvonon.

Muutamaa päivää vaille 28 vuotta em. kuvasta – 10.9.2013 allekirjoitettiin uuden sanomalehtirotaation investointipäätös.

Vasemmalta Asianajotoimisto Surakka Oy/varatuomari Maija Ranta ja asianajaja Mikko Ranta, Manroland/myyntijohtaja Klaus Streit ja lakimies Tilman Scharf, toimitusjohtaja Raimo Puustinen, hallituksen puheenjohtaja Jyrki Laakkonen, Manroland/myyntipäälikkö, tehtaan edustaja Suomessa Markku Ilmelä, talous- ja kehitysjohtaja Marjut Kurvinen ja tekninen johtaja Lasse Miettinen.

raastasi
TEE

PAPERITYÖ OY
puh. 010 230 8350
paperityo@paperityo.fi
www.paperityo.fi

Uusi painokone saapui taloon, kysy lisää

PAPERITYÖ OY
puh. 010 230 8350
paperityo@paperityo.fi
www.paperityo.fi

PAPERITYÖ OY

PAPERITYÖ OY

PAPERITYÖ OY
puh. 010 230 8350
paperityo@paperityo.fi
www.paperityo.fi

Uusi painokone saapui taloon, kysy lisää

PAPERITYÖ OY
puh. 010 230 8350
paperityo@paperityo.fi
www.paperityo.fi

Uusi painokone saapui taloon, kysy lisää

Tuoreita
ideoita

Tuoreita
ideoita

esite.

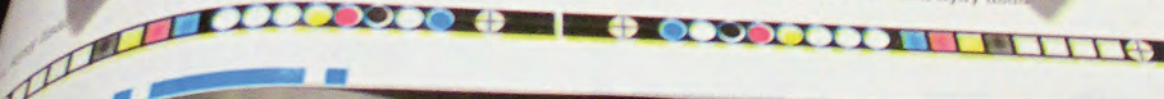
esite.

esite.

esite.

Henkilöstöjohtaminen

Hyvä työympäristö ja yhteishenki motivoivat työntekijöitä parhaisiin tuloksiin

Konsernin henkilöstörakenne

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin palveluksessa oli vuoden 2013 lopussa 495 henkilöä. Konsernin suurimmat työnantajat ovat PunaMusta-konserni, jonka palveluksessa työskenteli vuoden lopussa yhteensä 253 henkilöä ja Sanomalehti Karjalainen Oy, jossa työskenteli vuoden lopussa 113 henkilöä. Keväällä 2013 Sanomalehti Karjalainen Oy:ssä käytiin koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena yhtiö vähensi henkilöstöä yhteensä 11 henkilötyövuodella. Lisäksi koko Karjalaisen henkilöstö lehdenjakajia lukuun ottamatta lomautettiin viikoksi vuonna 2013.

Konsernin ikärakenne säilyi edellisen vuoden mukaisena. Suurin ikäryhmä oli 46–55-vuotiaat, joita oli noin 29 prosenttia koko henkilöstöstä. Seuraavaksi suurin ikäryhmä oli 26–35-vuotiaat, joiden osuus oli noin 25 prosenttia.

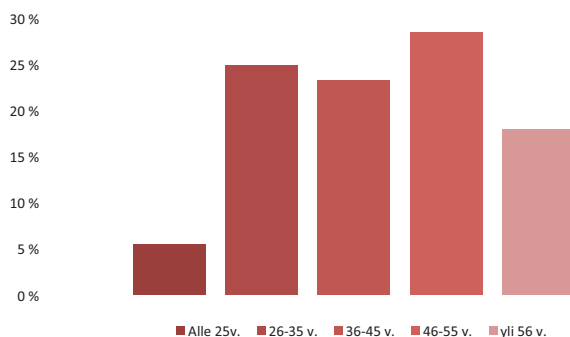
Sukupuolijakauma konsernitasolla pysyi lähes ennallaan. Naisien osuus laski yhdellä prosenttiyksiköllä, heidän osuus konsernin työntekijöistä vuonna 2013 oli 34 prosenttia ja miesten osuus 66 prosenttia.

Johtamisen vuosi 2014

Ammattiosaamisen ylläpitämisestä ja siihen liittyvästä koulutuksesta huolehditaan toimialoittain tarpeen mukaan. Lisäksi säännöllisesti pidettävien kehityskeskusteluiden kautta saadaan esille työntekijöiden henkilökohtaiset koulutus- ja osaamistarpeet. Koulutuksen ja esimiestyön kehittäminen ovat olleet vuonna 2013 henkilöstöjohtamisen painopisteitä. Konsernin kaikille esimiehille järjestetään vuosittain yhteinen esimiespäivä, jossa käsitellään ajankohtaisten asioiden lisäksi jotakin esimiestyön osa-aluetta.

Vuoden 2013 esimiespäivästä käynnistyi esimiesvalmennuskokous teemalla ”Johtamisen vuosi 2014”, jonka tavoitteena on, että kahden vuoden kuluttua voimme todeta Pohjois-Karjalan Kirjapaino-konsernin esimiestyön olevan kaikissa yhtiöissä ja toimintayksiköissä yhtä asiantuntevaa, johdonmukaista ja tuloksellista. Kaikissa yhtiöissä on osattava entistä paremmin ennakoita ja varautua muutoksiin, joilla on vaikutusta henkilöstöön. Esimiesten tulee huolehtia siitä, että jokaisessa yksikössä on selkeät ja toimivat organisaatiomallit, joiden mukaan myös toimitaan. Lisäksi jokaisen esimiehen on itse muistettava katsoa peiliin ja havaita omat kehittymiskohteensa. Näihin osa-alueisiin haetaan vahvistusta alkaneesta esimiesvalmennuksesta.

Ikärakenne

Osaamisen jatkuva kehittäminen ja ammattitaitoinen henkilöstö

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernilla on toimiva avainkumppanuussopimus Karelia Ammattikorkeakoulun kanssa. Avainkumppanuustoiminnan tavoitteena on turvata alueen osaamistaso myös tulevaisuudessa ja edistää opiskelijoiden opitun soveltamista käytännössä sekä tarjota heille työelämäkontakteja opiskelun aikana. Avainkumppanuutta toteutetaan yhteistyössä suunnitelmallisesti sekä opetuksen ja työelämän integraationa että mm. henkilöstön lisä- ja täydennyskoulutuksena. Oppilaitosyhteistyöllä halutaan varmistaa, että maakunnassa on tasokasta koulutusta ja osaavaa työvoimaa jatkossakin.

Kirja- ja tarrapainot -toimialan työntekijöitä koulutetaan pääsääntöisesti työn ohella työnantajan toimesta. Lisäksi käynnissä on vuosittain koulutusohjelmia, joissa työntekijät suorittavat mm. painoviestinnän perustutkinnon tai jälkikäsitteilykoneenhoitajan ammattitutkinnon. Yhteistyö Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän kanssa on tuonut useita opiskelijoita työssäoppimisjaksojen kautta työntekijöiksi PunaMusta-konsernin eri toimipisteisiin.

Vuonna 2012 aloitti konsernin palveluksessa seitsemän energistä ja motivoitunutta oppisopimusopiskelijaa. Pohjois-Karjalan oppisopimuskeskuksen ja Pohjois-Karjalan aikuisopiston kanssa yhteistyössä toteutettava koulutus on edennyt suunnitelmien mukaan ja opiskelijat suorittavat merkonomi-tutkinnot vuoden 2014 aikana.

Hyvät ja turvalliset työskentelyolosuhteet pitkien työurien salaisuus

Henkilöstömäärältään suuren työnantajan on tärkeää huolehtia sekä koko henkilöstöä koskevien kehittämishankkeiden eteenpäin viemisestä että työntekijöiden yksilötason työhyvinvoinnista. Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan säännöllisin väliajoin henkilöstötutkimuksella, jonka toteuttaa ulkopuolinen puolueeton tutkimustaho. Edellinen henkilöstötutkimus tehtiin vuonna 2012 ja siitä nousseita kehittämiskohteita toteutettiin toimintakertomusvuoden aikana. Työyhteisötaitojen ja työyhteisöjen toimivuuden osalta jokainen työntekijä on avainasemassa. Jokaisen yksilön työpanoksen tärkeyttä, yksilötason kehittämiskohteita sekä työntekijän koulutustarpeita tarkastellaan vuosittain käytävissä henkilökohtaisissa kehityskeskusteluissa.

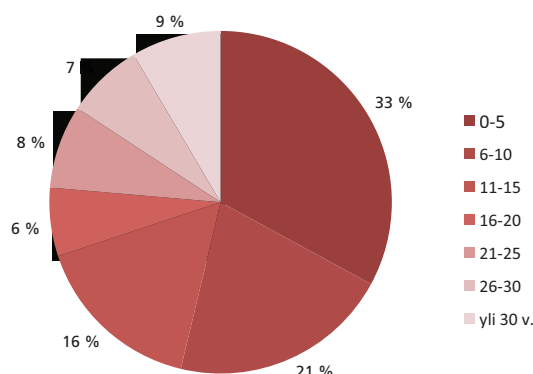
Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernissa korostetaan hyvien ja laadukkaiden työskentelyolosuhteiden merkitystä henkilöstön sitout-

tamisessa ja motivoinnissa. Ensiarvoisen tärkeää on, että kaikkien konsernin toimipisteiden työympäristö, työturvallisuus ja työvälineet ovat ajantasaiset, laadukkaat ja toimivat. Omaa työtä arvostetaan ja ajan tasalla pysymistä edistävät ammattialan julkaisujen ja internetin välityksellä tapahtuva tietojen päivittäminen. Työntekijät itse tekevät työtapoja ja eri työvaiheita parantavia ehdotuksia sekä tuovat esille uusia ideoita, joita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Hyvää työympäristöä luo omalta osaltaan myös se, että hankinnoissa pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon työntekijöiden tarpeet. Hiljaisen tiedon ja työmenetelmien siirtäminen työvuosiltaan vanhempien kollegojen toimesta nuoremmille takaa laadukkaan tekemisen jatkuvuuden.

Kaikissa konsernimme yksiköissä ympäri Suomea tarjotaan henkilöstölle monipuolisia virkistymisen ja harrastamisen mahdollisuuksia. Suurin osa konsernin työntekijöistä työskentelee Joensuussa, jossa henkilökunnan virkistyksestä ja vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksista huolehtii henkilöstön edustajista koottu vapaa-aikatoimikunta. Toimikunta järjestää erilaisia tapahtumia sekä matkoja ja retkiä, joihin koko henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua. Tapahtumien lisäksi on tarjolla erittäin monipuolinen valikoima erilaisia harrastusmahdollisuuksia niin liikunnan, kulttuuriin kuin taiteenkin parissa. Muilla konsernipaikkakunnilla työnantaja tukee liikunta- ja kulttuuriharrastuksia muilla tavoin.

Vuosittain järjestetään kaikkien konserniyhtiöiden yhteinen henkilöstöjuhla, joka kokoaa yhteen työkaverit ympäri Suomen. Työntekijät ovat työhön ja työnantajaan sitoutuneita ja konsernin palveluksessa tehdään pitkiä työuria. Lähes puolet henkilöstöstä on ollut konsernin palveluksessa yli 10 vuotta. Arvostamme tätä ja perinteisesti muistamme konsernia pitkään palvelleita henkilöitä yhteisessä henkilöstöjuhlassamme.

Palvelusvuodet 2013

Vuoden 2014 henkilöstöjuhlassa perinteisesti muistettiin kaikkia yli 10 v. konsernin palveluksessa olleita työntekijöitä.

Pohjois-Karjalan Kirjapainon kummiluokka Pielisjoen koulun 8A esiintymässä henkilökunnan joulupuropäivässä 19.12.2013.

Paperityö Oy:n tuotantopäällikkö Timo Eero hyväksymässä uuden painokoneen painatusjälkeä.

adidas

15

STARKKI

41

STARKKI

pkkyfi

KARJALAINEN

PH
rakennusliike
Hakkarainen

ASYKE

ETELÄ-
SAIMAA
15

TOIMINTAKERTOMUS

Tilikausi 1.1.–31.12.2013

Konsernin rakenne ja hallinto

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin emoyhtiö on Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj. Emoyhtiö tarjoaa tytäryhtiöilleen hallinto-, tietohallinto- ja rahoituspalvelut, omistaa kiinteistöjä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa.

Konserni jakautuu kahteen toimialaan (eli toimintasegmenttiin). Konsernin lehtitoimialan muodostavat Karjalaista kustantava Sanomalehti Karjalainen Oy, paikallislehtiä kustantavat Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Ylä-Karjala Oy sekä Karjalan Heili -kaupunkilehteä kustantava Karelia Viestintä Oy. Lehtitoimialaan kuuluu myös Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy, joka valmistaa ilmoituksia sekä konsernin lehtiin että ulkopuolisille asiakkaille. Lehtitoimialaa johtaa Karjalaisen päätoimittaja Pasi Koivumaa.

Konsernin kirja- ja tarrapainot -toimialaan kuuluvat kirjapaino PunaMusta Oy ja tarrapaino Paperityö Oy sekä PunaMusta Oy:n tytäryhtiö PunaMusta Tampere Oy. Kirja- ja tarrapainot -toimialaa johtaa PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja Jari Avellan.

Sanomalehti Karjalainen Oy on osakkaana Väli-Suomen Media Oy:ssä 20 prosentin osuudella.

Yhtiön hallitukseen kuuluivat kertomusvuoden lopussa puheenjohtajana toimitusjohtaja Jyrki Laakkonen, varapuheenjohtajana Yrjö Laakkonen ja varsinaisina jäseninä professori Paavo Pelkonen, toimitusjohtaja Juha Mäkihonko, Hannu Laakkonen ja Reetta Laakkonen. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n toimitusjohtajana toimii Raimo Puustinen.

Yhtiön tilintarkastajana toimi tilikauden aikana tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Ulla Nykky.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, yhtiön yhtiöjärjestyksestä, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n laatimaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance). Hallinnointikoodi löytyy yhtiön Internet-sivuilta osoitteesta www.pkkoyj.com kohdasta Sijoittajatieto - Hallinnointi.

Yhtiö laatii erillisenä kertomuksena selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement), joka julkaistaan yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.pkkoyj.com kohdassa Sijoittajatieto - Hallinnointi.

Osakkeet, kaupankäynti ja vaihto

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osake on listattuna NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj kuuluu Kulutustavarat ja palvelut toimialaluokkaan ja on markkina-arvoltaan pieni yhtiö. Yhtiön kaupankäyntitunnus on PKK1V.

Yhtiön osakemäärä on 12 517 360 kpl ja osakepääoma on 1 052 634 euroa. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin. Osakkeen kaupankäyntikurssi tilikauden lopussa oli 8,00 euroa, osakekannan markkina-arvo tilikauden päätöskurssilla oli 100,1 miljoonaa euroa. Osakkeen vaihto tilikauden aikana oli 48 413 kappaletta eli noin 0,4 % osakemäärästä.

Valtiovarainministeriön asetuksessa arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta (1020/2012) 1 luvun 5 §:n 1 momentissa luetellut tiedot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konsernin talous

Konsernin liikevaihto oli tilikaudella 93,0 miljoonaa euroa, kun se edellisellä vuonna oli 94,0 miljoonaa euroa. Konsernin neljännen vuosineljänneksen liikevaihto oli 25,4 miljoonaa euroa (25,9 miljoonaa euroa).

Kirja- ja tarrapainot -toimialan kokonaisliikevaihto oli tilikaudella 73,9 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 74,2 miljoonaa euroa. Liikevaihto on pysynyt lähes edellisen vuoden tasolla vaikka toimialan volyymit muuten ovat laskeneet. Lehtitoimialan kokonaisliikevaihto oli tilikaudella 26,2 miljoonaa euroa (27,5 miljoonaa euroa vuotta aiemmin). Liikevaihdon lasku johtuu lähes kokonaan ilmoitusmyynnin pienenemisestä.

Konsernin liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,2 miljoonaa euroa (4,4 miljoonaa). Edellisellä vuonna liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattiin emoyhtiön omistaman entisen toimitilan myynnistä saatu 3,1 miljoonan euron myyntivoitto.

Konsernin tilikauden kulut olivat 87,0 miljoonaa euroa (87,2 miljoonaa euroa). Materiaalit ja palvelut olivat 43,3 miljoonaa euroa, kun ne edellisellä vuonna olivat 43,4 miljoonaa euroa. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut olivat 26,3 miljoonaa euroa (26,3 miljoonaa euroa myös vuonna 2012). Tilikauden kuluihin sisältyvät poistot olivat 5,1 miljoonaa

euroa (5,4 miljoonaa euroa vuonna 2012) ja liiketoiminnan muut kulut 12,3 miljoonaa euroa (12,1 miljoonaa euroa vuonna 2012).

Tilikauden liikevoitto konsernissa oli 7,3 miljoonaa euroa eli 7,8 prosenttia liikevaihdosta. Viime vuoden vastaavan ajankohdan luvut olivat 11,4 miljoonaa euroa ja 12,1 prosenttia. Lehtitoimialan liikevoitto oli 2,5 miljoonaa euroa, edellisvuonna liikevoitto oli 3,5 miljoonaa euroa. Kirja- ja tarrapainot -toimialan liikevoitto oli 4,9 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 5,1 miljoonaa euroa). Vuonna 2012 konsernin liikevoittoa kasvatti liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu 3,1 miljoonan euron myyntivoitto. Viimeisellä kvartaalilla liikevoittoa kertyi konsernissa 1,7 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa euroa).

Konsernin laajan tuloslaskelman rivillä rahoitustuotot (netto) esitetään sekä arvopaperikaupan nettotulos että muut rahoituskulut. Tilikaudella 2013 rahoituskulut (netto) olivat yhteensä 4,2 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa edellisenä vuonna). Arvopaperikaupan nettotulos oli koko tilikaudella 4,0 miljoonaa euroa tappiollinen (1,8 miljoonaa euroa tappiollinen). Arvopaperikaupan tappio johtui arvopaperisalkun arvon alentumisesta. Tilikauden muut rahoituskulut olivat 0,1 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa).

Vuoden 2013 viimeisellä kvartaalilla rahoituskulut (netto) olivat 0,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 viimeisen kvartaalin rahoituskulut (netto) olivat 0,5 miljoonaa euroa. Viimeisen vuosineljänneksen tulos ennen veroja oli 1,3 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 1,2 miljoonaa euroa).

Tilikauden välittömät verot olivat 0,0 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden voitto oli 3,1 miljoonaa euroa. Vuotta aikaisemmin tulos oli 7,5 miljoonaa euroa.

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,25 euroa (0,60 euroa). Vuotta aiemmin osakekohtaista tulosta paransi emoyhtiön omistaman, entisen toimitilan myynnistä saadun myyntivoiton lisäksi nettorahoituskulujen pieneneminen.

Konsernin korollisen vieraan pääoman kokonaismäärä oli 25,4 miljoonaa euroa, edellisen vuoden vastaava luku oli 19,3 miljoonaa euroa. Taseen korottomien velkojen määrä ilman laskennallista verovelkaa oli 11,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2012 korottomia velkoja oli 9,6 miljoonaa euroa.

Konsernin sijoitetun pääoman tuotto laski edellisvuoden 16,0 prosentista 5,5 prosenttiin. Sijoitetun pääoman tuottoa vuonna 2012 nosti emoyhtiön omistaman entisen toimitilan myynnistä saatu 3,1 miljoonan euron myyntivoitto.

Tunnusluvut

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin tunnuslukuja kuluneelta vuodelta sekä sitä edeltäneeltä kolmelta vuodelta

		2013	2012	2011	2010
Liikevaihto	Milj. euroa	93,0	94,0	88,7	84,8
Liikevoitto	Milj. euroa	7,3	11,4	9,5	10,6
Liikevoitto	%	7,8	12,1	10,7	12,5
Bruttoinvestoinnit	Milj. euroa	17,7	6,3	3,8	2,7
Oman pääoman tuotto	%	7,7	18,7	10,4	31,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,5	16,0	8,8	27,3
Omavaraisuusaste	%	51,8	57,3	51,3	54,8
Tulos/osake	euroa	0,25	0,60	0,36	1,06
Henkilöstö keskimäärin		497	487	481	464
Henkilöstökulut	Milj. euroa	26,3	26,3	24,7	23,1

Valtiovarainministeriön asetuksen (1020/2012) 2 luvun 5 §:n 1 momentin osakekohtaiset tunnusluvut ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Emoyhtiö (FAS)

Emoyhtiö Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n liikevaihto koostuu hallinto- ja tietohallintopalveluiden myynnistä konserniyhtiöille sekä arvopaperikaupasta. Liikevaihtoa kertyi tilikaudella 4,2 miljoonaa euroa, edellisvuonna yhtiön liikevaihto oli 10,8 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin yhtiö kevensi pörssisalkkuaan myymällä arvopapereitaan, mikä kasvatti vertailuvuoden liikevaihtoa. Arvopaperikaupan liikevaihto oli 2,4 miljoonaa euroa, edellisvuonna se oli 9,1 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 2,3 miljoonaa euroa (5,2 miljoonaa euroa vuonna 2012). Vuotta aiemmin liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattiin emoyhtiön omistaman entisen toimitilan myynnistä saatu 3,1 miljoonan euron myyntivoitto. Liiketoiminnan muut tuotot ovat pääsääntöisesti emoyhtiön omistamista kiinteistöistä saatuja vuokratuottoja.

Arvopaperikaupan liiketappio vuonna 2013 oli 4,6 miljoonaa euroa johdettuna arvopaperisalkun arvonalenemisesta. Vuotta aiemmin liikevoitto oli 0,4 miljoonaa euroa tappiollinen. Liiketoiminnan tulos ennen satunnaisia, tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 4,8 miljoonaa euroa tappiollinen, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 2,3 miljoonaa euroa.

Emoyhtiö sai konserniavustusta tytäryhtiöiltään vuonna 2013 yhteensä 7,2 miljoonaa euroa, edellisvuonna 8,4 miljoonaa.

Yhtiön arvopaperisalkun tasearvo vuoden 2013 lopussa oli 14,1 miljoonaa euroa, edellisvuonna 19,6 miljoonaa euroa. Yhtiön rahoitusasema on vakaa.

Emoyhtiön palveluksessa oli vuoden 2013 lopussa 24 henkilöä (vuoden 2012 lopussa 22).

Kirja- ja tarrapainot -toimiala

Vuonna 2013 tehtiin konsernin kirja – ja tarrapainot –toimialalla merkittäviä kone- ja laiteinvestointeja. Kiinteistölaajennuksineen näiden investointien arvo oli yhteensä noin 17,6 miljoonaa euroa.

Syyskuussa 2013 PunaMusta Oy allekirjoitti sopimuksen uuden sanomalehtitiraation hankkimisesta sekä Joensuun Nolja-kassa olevan kiinteistön laajennuksesta osana tätä rotaatioinvestointia. Hankkeen rakennus- ja suunnittelutyöt käynnistettiin vuoden 2013 lopulla, ja uusi tuotantolaitos kaikkine laitteineen on tuotantokäytössä vuoden 2015 alkuun mennessä.

Punamusta Tampere Oy hankki 32-sivuisen heatset-painokoneen, jolla ajettiin ensimmäiset asiakastyöt vuoden 2013 lopussa. Emoyhtiön Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n omistamissa tiloissa, joissa Punamusta Tampere Oy toimii vuokralaisena, toteutettiin merkittävä kiinteistölaajennus osana tätä kone- ja laiteinvestointia.

Lisäksi Helsingissä toimivan Paperityö Oy:n uusi flexo-tarrapainokone käynnistettiin loppuvuodesta 2013.

Kirja- ja tarrapainot toimialan ulkoinen liikevaihto kasvoi 67,4 miljoonaa euroon, vuonna 2012 ulkoinen liikevaihto oli 67,2 miljoonaa euroa. Liikevoittoa kertyi tilikaudella 4,9 miljoonaa euroa (vuoden 2012 liikevoitto oli 5,2 miljoonaa euroa). Hintakilpailu ja kustannusten nousi heikensivät hieman kannattavuutta.

Lehtitoimiala

Pitkittynyt taantuma jyrkensi mediamainonnan määrän pudotusta. Mainonnan neuvottelukunnan mukaan mediamainontaan käytettiin vuonna 2013 yhteensä 1,2 miljardia euroa, mikä on 8,1 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sanoma- ja kaupunkilehtimainonnan osuus mediamainonnasta oli 40,2 prosenttia.

Painettuun sanomalehtimainontaan käytettiin vuonna 2013 rahaa 15,8 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kaupunki- ja noutolehdistä mainontaan käytetty rahamäärä laski edellisvuodesta 15,2 prosenttia. Verkkomediaan käytettiin 6,8 prosenttia enemmän rahaa kuin edellisvuonna ja sen osuus koko mediamainonnasta oli 19,7 prosenttia.

Sanomalehti Karjalainen Oy:ssä ilmoitusmyynti väheni vuonna 2013 edellisvuodesta 10,2 prosenttia. Tästä pudotuksesta huomattavan suuri osuus tuli valtakunnallisen sanomalehtimainonnan laskusta. Sanomalehti Karjalaisen levikki vuonna 2013 oli 41 244 kappaletta, joka on noin 2,7 % vähemmän kuin edellisvuonna. Levikinlasku liki puolittui vuoden 2012 pudotuksesta, jolloin sitä jouduttiin erityisesti lehtitilauksista ensimmäistä kertaa peritty arvonnalisävero ja siitä seuranneet tilaushintojen yli 10 prosentin korotukset.

Maalis-toukokuussa 2013 Sanomalehti Karjalainen Oy:ssä käytiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena yhtiön toimintoja ja kuluja sopeutettiin vastaamaan mediamarkkinoilla vallitsevaan kysyntään. Henkilöstön määrää vähennettiin 11 henkilötyövuodella, ja koko henkilöstö lomautetaan vuosina 2013-2014 yhteensä kolmeksi viikoksi. Lisäksi alueuutistoiminta, asiakaspalvelu, markkinointi ja lehdenjakelu organisoitiin uudelleen. Näillä toimintojen sopeuttamisilla saavutetaan noin miljoonan euron kulusäästöt.

Lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto oli 25,5 miljoonaa euroa (26,7 miljoonaa euroa vuonna 2012). Liikevoitto oli 2,5 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 3,5 miljoonaa euroa.

Lehtitoimialalla ei vuoden 2013 aikana tehty merkittäviä investointeja. Investoinnit olivat 0,1 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2013 ennakkomaksuineen olivat 17,7 miljoonaa euroa eli 19,1 prosenttia liikevaihdosta (6,3 miljoonaa euroa eli 6,7 prosenttia liikevaihdosta edellisenä vuonna). Investoinnit kohdistuivat pääasiassa kirja- ja tarrapainot -toimialan kone- ja laitehankintoihin sekä emoyhtiön Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n omistamien kiinteistöjen laajennuksiin. Merkittävimmät koneinvestoinnit olivat Punamusta Tampere Oy:n hankkima 32-sivuinen heatset-painokone sekä PunaMusta Oy:n sopimus uuden sanomalehtipainokoneen hankkimisesta Manroland Web Systems GmbH:lta. Koneen asennus aloitetaan kesällä 2014.

Rahoitus

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 14,1 miljoonaa euroa (14,6 miljoonaa euroa), investointien rahavirta -17,7 miljoonaa euroa (-3,0 miljoonaa euroa) ja rahoituksen rahavirta 2,5 miljoonaa euroa (-11,3 miljoonaa euroa).

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvo oli katsauskauden lopussa 15,0 miljoonaa euroa, kun arvo edellisenä vuonna oli 19,9 miljoonaa euroa.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n omistusosuus Ilkka-Yhtymästä oli katsauskauden päättyessä yli 10 prosenttia (10,18 %) eli yhteensä 99 kpl Ilkka-Yhtymän I-sarjan osaketta ja 2 613 125 kpl II-sarjan osaketta. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osuus äänivallasta on 2,4 %. Osakkeiden kokonaishankintameno on 17,2 miljoonaa euroa ja markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 7,6 miljoonaa euroa. Ilkka-Yhtymän osakkeiden arvo 27.2.2014 oli 7,4 miljoonaa euroa.

Konsernin korollisen vieraan pääoman määrä oli tarkastelujakson lopussa 25,4 miljoonaa euroa, edellisen vuoden vastaava luku oli 19,3 miljoonaa euroa. Osinkoja maksettiin tilikaudella 3,8 miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat tilikauden lopussa 2,4 miljoonaa euroa (3,4 miljoonaa euroa edellisenä vuonna). Konsernin omavaraisuusaste oli 51,8 prosenttia (edellisenä vuonna 57,3 prosenttia).

Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 497 henkilöä (487 henkilöä), joista osa-aikaisia oli keskimäärin 48 (57). Konsernin palveluksessa oli tilikauden lopussa 495 henkilöä (489 henkilöä vuotta aiemmin), joista osa-aikaisia 51 (59 vuotta aiemmin).

Konsernin työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut olivat tilikaudella 26,3 miljoonaa euroa eli 28,2 prosenttia liikevaihdosta (vuotta aiemmin 26,3 miljoonaa euroa eli 28,0 prosenttia liikevaihdosta).

Riskit ja epävarmuustekijät

Kirja- ja tarrapainot - toimialalla merkittävimmät riskit liittyvät painotuotteiden kysyntään ja toimialan ylikapasiteettiin. PunaMusta Oy:n tuotantokapasiteetin käyttöasteella ja tuottavuudella on huomattava vaikutus konsernin liiketoiminnan kehittymiseen ja kannattavuuteen.

Muista riskeistä voidaan mainita materiaalien saatavuus ja hintakehitys. Vientiin liittyvistä riskeistä suurimmat ovat valuuttakurssimuutokset. Kurssimuutosten aiheuttaman valuutariskin pienentämiseksi on osa vientisaatavista suojattu.

Tarrapainotuotteiden kokonaismarkkinoiden pienuuden takia ylisuuret investoinnit tarrapainotoimialalla vaikuttaisivat merkittävästi koko toimialan kapasiteettiin ja hintatasoon. Muita toimintaan suoraan vaikuttavia riskejä ovat materiaalien saatavuus ja hintakehitys. Myös kaupan keskittyminen ja tavarantoimittajien kansainvälinen hintakilpailutus heikentävät suomalaisten kulutustavaroiden valmistajien kannattavuutta ja säästötoimet ulottuvat myös etikettipainoihin.

Lehtitoimialalla lähiajan riskejä ovat hitaan talouskasvun vaikutukset reaalityönteeseen sekä ilmoitus- ja levikkituloihin. Huomattavia epävarmuustekijöitä ovat myös kuluttajien lukutottumusten muutos sekä sanomalehtien jakelun laadun säilyminen ennallaan ja jakelukustannusten nousu. Lähiajan riski on myös lehtitilausten arvonlisäveron mahdollinen korottaminen, joka kiihdyttäisi tilattavien lehtien levikinlaskua ja vähentäisi lehtimyynituloja.

Sanomalehti Karjalainen Oy ostaa lehden painotyön PunaMusta Oy:ltä. Painamisen laadulla ja varmuudella on merkittävä vaikutus Karjalaisen lehtimyyniti- ja ilmoitusmyyntituloihin. PunaMusta Oy:n vuonna 2014 toteutuva investointi uuteen sanomalehtipainokoneeseen pienentää huomattavasti tätä riskiä.

Suurin osa konsernin lyhytaikaisista saamisista on euroissa. Konsernilla on käytössä luottopolitiikka luottoriskin minimoimiseksi.

Arvopaperikauppa ja arvopaperisalkun arvon muutokset voivat vaikuttaa emoyhtiön ja konsernin tulokseen merkittävästi.

Konserni altistuu euribor-sidonnaisten markkinakorkojen muutoksesta johtuvalle korkoriskille. Osa pitkäaikaisesta korollisesta velasta on suojattu koronvaihtosopimuksilla.

Riskeistä ja niihin varautumisesta on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Ympäristö- ja yhteiskuntavastuu

Konsernissa on sitouduttu noudattamaan ympäristölainsäädäntöä ja kestävän kehityksen periaatteita. Tämä tarkoittaa mm. paperien ja leikkujätteen toimittamista hyötykäyttöön ja kierrätykseen. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n tytäryhtiöllä PunaMusta Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa kirjapainotoiminnan harjoittamiselle. PunaMusta -konsernin painotuotteilla on Joutsenmerkin eli pohjoismaisen ympäristömerkin sekä PEFC-merkin käyttöoikeus. Kirja- ja tarrapainot toimialalla panostetaan laatu- ja ympäristöjärjestelmien kehittämiseen.

PunaMusta -konsernilla sekä Paperityö Oy:llä on ISO9001-laatusertifikaatti sekä ISO 14001-ympäristösertifikaatti.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut sellaisia liiketapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan tai taseeseen.

Näkymät vuodelle 2014

Makrotalouden epävarmuus vaikeuttaa merkittävästi mediamarkkinoiden kehityksen sekä ilmoitus- ja levikkiliikevaihtojen ennustamista. Liiketoiminnan kannalta mediamarkkinoiden kehityksellä on merkittävä vaikutus tulokseen. Lehtitoimialan näkymät vuodelle 2014 perustuvat oletukseen, että kansantuote kääntyy kasvuun ja mainosmarkkinat elpyvät hitaasti. Levikkitulojen ennakoidaan säilyvän edellisvuoden tasolla. Vuosi 2014 on sanomalehti Karjalaisen 140-vuotisjuhlavuosi, mikä edesauttaa lehden markkinointia mutta myös lisää huomattavasti markkinointikustannuksia.

Toimintojen tehostamisesta huolimatta erityisesti lehden jakelukustannukset nousevat merkittävästi ja kulut pysyttelevät edellisvuoden tasolla. Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin lehtitoimialan liikevaihdon ja liikevoiton arvioidaan säilyvän kuitenkin edellisvuoden tasolla.

Taloudellinen epävarmuus vaikeuttaa graafisen alan kehityksen ennustamista kirja- ja tarrapainot -toimialalla. Alan volyymit ovat laskussa johdun mainosmarkkinoiden laskusta, aiemmin toteutetusta lehtien arvonlisäverokorotuksesta sekä jatkuvista jakelukustannusten nousuista. Tilikaudella 2014 Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin kirja- ja tarrapainot –toimialan liikevaihdon arvioidaan hieman kasvavan, mutta ylipasiteetista ja hintakilpailusta johtuen liikevoiton hieman laskevan.

Arvopaperikauppa ja arvopaperisalkun arvon muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi konsernin tulokseen.

Tilikaudella 2014 arvioidaan konsernin liikevaihdon hieman kasvavan edellisvuodesta, mutta liikevoiton hieman laskevan. Tämä sillä edellytyksellä, ettei toimialojen markkinatilanteessa ja yleisessä taloudellisessa tilanteessa tapahdu merkittäviä muutoksia.

Voitonjako

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Hallitus esittää lisäksi, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,50 euron osingosta osaketta kohden vuoden 2014 aikana. Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut tilikauden päättymisen jälkeen oleellisia muutoksia.

Segmentti-informaatio

Toimintasegmenttien tilinpäätösluvut (milj. euroa) olivat seuraavat:

	Toimintasegmentit 2013	Lehti- toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot						
Myynti konsernin ulkopuolelle						
-Tavaramyynti		25,5				25,5
-Palveluiden myynti			67,4	0,1		67,5
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä		25,5	67,4	0,1		93,0
Konsernin sisäinen myynti		0,7	6,5	1,7	-8,9	0,0
Liikevaihto yhteensä		26,2	73,9	1,8	-8,9	93,0
Liikevoitto		2,5	4,9	-0,1		7,3
Voitto ennen tuloveroja						3,1

	Toimintasegmentit 2012	Lehti- toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot						
Myynti konsernin ulkopuolelle						
-Tavaramyynti		26,7				26,7
-Palveluiden myynti			67,2	0,1		67,3
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä		26,7	67,2	0,1		94,0
Konsernin sisäinen myynti		0,8	7,0	1,5	-9,3	0,0
Liikevaihto yhteensä		27,5	74,2	1,6	-9,3	94,0
Liikevoitto		3,5	5,1	2,8		11,4
Voitto ennen tuloveroja						9,5

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

(1 000 euroa)

	Liitetieto	2013	2012
LIKEVAIHTO	1	93 011	94 000
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 187	4 401
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-18	-118
Valmistus omaan käyttöön		121	246
Materiaalit ja palvelut		-43 322	-43 386
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6	-26 271	-26 296
Poistot ja arvonalentumiset	5	-5 125	-5 353
Liiketoiminnan muut kulut	4	-12 303	-12 135
LIKEVOITTO	1	7 280	11 359
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	7	-4 190	-1 864
VOITTO ENNEN VEROJA		3 090	9 495
Tuloverot	8	48	-1 954
TILIKAUDEN VOITTO		3 138	7 541
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Myytavissä olevat sijoitukset	13	6	1
Laskennallisen verosaamisen osuus edellisestä			
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		3 144	7 542
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		3 080	7 461
Määräysvallattomille omistajille		58	80
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR)	9	0,25	0,60

Konsernilla ei ole laimentavia kantaosakkeiden määrää lisääviä osaketekijöitä.

Konsernitase (IFRS)

(1 000 euroa)

	Liitetieto	2013	2012
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	11	47 815	35 184
Liikearvo	2, 10		
Muut aineettomat hyödykkeet	10	895	1 153
Sijoituskiinteistöt	11	175	186
Osuudet osakkuusyrityksissä	12	17	17
Myytavissä olevat sijoitukset	13	855	735
Saamiset	16	197	135
Pitkäaikaiset varat yhteensä		49 954	37 410
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	3 119	3 217
Myyntisaamiset	16	8 161	7 814
Muut saamiset	16	1 277	1 320
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	17	15 041	19 916
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	16	200	427
Rahavarat	18	2 368	3 448
Lyhytaikaiset varat yhteensä		30 166	36 142
VARAT YHTEENSÄ		80 120	73 552
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma	Liitetieto	2013	2012
Osakepääoma	19	1 053	1 053
Ylikurssirahasto	19	7 668	7 668
Käyvän arvon rahasto		32	26
Kertyneet voittovarot		31 706	32 245
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		40 459	40 992
Määräysvallattomien omistajien osuus		222	226
Oma pääoma yhteensä		40 681	41 218
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	14	2 835	3 415
Pitkäaikaiset korolliset velat	20	13 751	10 448
Pitkäaikaiset velat yhteensä		16 586	13 863
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat	21	4 216	2 537
Muut lyhytaikaiset velat	21	6 942	7 070
Lyhytaikaiset korolliset velat	20	11 695	8 864
Lyhytaikaiset velat yhteensä		22 853	18 471
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		80 120	73 552

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto	3 138	7 541
Oikaisut:		
Liiketoimet joihin ei liity maksutapahtumaa	9 359	10 254
Korkokulut ja muut rahoituskulut	396	499
Korkotuotot	-218	-448
Osinkotuotot	-779	-1 839
Verot	532	2 214
Käyttöpääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-541	-19
Vaihto-omaisuuden muutos	98	272
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	1 648	-2 405
Maksetut korot	-471	-668
Saadut korot liiketoiminnasta	447	315
Osinkotulot	779	1 839
Maksetut verot	-310	-2 982
Liiketoiminnan nettorahavirta	14 077	14 574
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-17 545	-5 777
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-572
Hankitut osakkeet	-117	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		3 304
Investointien rahavirta	-17 662	-3 045
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	13 500	5 904
Lainojen takaisinmaksut	-7 164	-11 527
Maksetut osingot	-3 831	-5 673
Rahoituksen rahavirta	2 505	-11 296
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-1 080	233
Rahavarat tilikauden alussa	3 448	3 215
Rahavarat tilikauden lopussa	2 368	3 448

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1000 euroa)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Oma pääoma IFRS 1.1.2013	1 053	7 668	26	32 245	40 992	226	41 218
Laaja tulos							
Tilikauden tulos				3 080	3 080	58	3 138
Myytävissä olevat rahoitusvarat			6		6		6
Tilikauden laaja tulos yhteensä			6	3 080	3 086	58	3 144
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-3 755	-3 755	-62	-3 817
Muut muutokset				136	136		136
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-3 620	-3 620	-62	-3 681
Oma pääoma IFRS 31.12.2013	1 053	7 668	32	31 706	40 459	222	40 681
Oma pääoma IFRS 1.1.2012	1 053	7 668	25	30 418	39 163	202	39 365
Laaja tulos							
Tilikauden tulos				7 461	7 461	80	7 541
Myytävissä olevat rahoitusvarat			1		1		1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			1	7 461	7 462	80	7 542
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-5 633	-5 633	-56	-5 689
Muut muutokset							
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-5 633	-5 633	-56	-5 689
Oma pääoma IFRS 31.12.2012	1 053	7 668	26	32 245	40 992	226	41 218

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen standardeja, jotka on hyväksytty EU:ssa ja jotka ovat voimassa tilinpäätöksen laatimishetkellä 31.12.2013.

Tilikaudella on otettu käyttöön seuraavat muutetut standardit: Muutettu IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen. Muutos on tullut voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne myöhemmin tulosvaikutteisiksi. Standardin muutoksella ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutettu IAS 12 Laskennallinen vero. Muutos tuli voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavalta tilikaudelta. Muutoksen hyväksyntä tuli lainvoimaiseksi EU:ssa 1.1.2013.

Muutettu IAS 19 Työsuhde-etuudet. Muutos tuli voimaan 1.1.2013. Standardin muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutettu IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2013. Standardin muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutettu IFRS 7 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. Muutos tuli voimaan 1.1.2013. Standardin muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS 13 Käyvän arvon mittaaminen. Standardi ohjeistaa miten käypä arvo määritetään. Standardi tuli voimaan 1.1.2013.

IFRIC tulkinta 20 koskien kaivostoimintaa. Muutos tuli voimaan 1.1.2013. Standardin muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen vuosittaiset parannukset. Muutokset tulivat pääsääntöisesti voimaan 1.1.2013. Muutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen tiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuunottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä myytävissä olevia sijoituksia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tilinpäätöstä laadittaessa yhtiön johto on joutunut tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyihin eriin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista. Arviot liit-

tyvät pääosin aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaukseen. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa.

Konsernissa keskeinen tulevaisuutta koskeva oletus ja sellainen tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvä keskeinen epävarmuustekijä, joka voi aiheuttaa riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana on arvonalentumistarkastelu. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoon perustuen. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n ja kaikkien suoraan tai välillisesti omistamat yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet yrityksen äänivallasta tai sillä on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, voitonjako ja realisoitumattomat sisäiset katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konsernin tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille kuuluviin osuuksiin. Määräysvallattomille omistajille kuuluva oman pääoman osuus sisältyy konsernin omaan pääomaan ja se eritellään oman pääoman muutoslaskelmassa.

Osakkuusyrietykset, joista konserni omistaa yleensä 20 - 50 % äänivallasta tai joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei niitä yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämiseen.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin muodostavat 31.12.2013 emoyhtiö Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj, ja sen tytäryhtiöt Sanomalehti Karjalainen Oy, PunaMusta Oy, Karelia Viestintä Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Paperityö Oy, Pogostan Sanomat Oy, Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy, Ylä-Karjala Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Punamusta Tampere Oy.

Väli-Suomen Media Oy, josta konsernin omistusosuus on 20 prosenttia, on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, koska sillä ei ole oleellista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin toiminta- ja esittämismuutosta.

Ulkomaanrahan määräiset erät kirjataan euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset monetaariset saamiset ja velat on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten velkojen ja saamisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Aineelliset hyödykkeet

Maa-alueista ei kirjata poistoja. Hyödykkeiden taloudellista vaikutus-aikaa tarkastetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten irtaimet ainesosat	10 vuotta
Väestönsuojat	15 vuotta
Painon ja postituksen koneet	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta

Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tilikauden kuluksi. Perusparannusinvestoinnit aktivoidaan, mikäli ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Ennakkomaksuihin kirjataan tilikauden aikana hankitut aineelliset hyödykkeet, jotka otetaan tuloa tuottavaan käyttöön myöhemmin tilikautena.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa hankintamenoon vähennettynä poistoilla ja arvonalentumisilla. Käypä arvo määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvi-

oijan tekemän arvion tai toteutuneiden kauppahintojen perusteella ja ilmoitetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa (kohta 11).

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet koostuvat pääsääntöisesti atk-ohjelmistojen lisensseistä, julkaisu-oikeuksista, sekä tilaaja- ja ilmoittajarekistereistä.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Tasapoistot hyödykkeistä tehdään arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa, yleensä viidessä vuodessa. Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden hankitun liiketoiminnan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohdasta. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Vieraan pääoman menojen jaksottamisessa on käytetty efektiivisen koron menetelmää.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden valmistamis- ja rakentamisajalta kertyneet vieraan pääoman menot kirjataan osaksi hankintamenoa. Aktivoitavia vieraan pääoman menoja ei ole ollut tilikaudella tai vertailukaudella.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain mahdollisesta liikearvosta sekä keskeneräisestä aineettomasta hyödykkeestä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo, joka saadaan diskonttaamalla omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön vastaiset rahavirrat nykyarvoon.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa tapahtuu muutos, ja kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappiota. Liikearvon arvonalentumistappiota ei peruta.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin saamat vuokratuotot koostuvat pääsääntöisesti liike- ja asuinhuoneistojen vuokratuotoista. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Konsernilla ei ole rahoitusleasing-sopimuksilla vuokralle annettuja hyödykkeitä.

Työsuhte-etuudet

Eläkevastuut

Konserniyhtiöillä on lakisääteinen TYEL-eläkevakuutus sekä vapaaehtoisia lisäeläkkeitä Suomessa ja ne on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkejärjestelyt käsitellään maksupohjaisena, jolloin niihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johdetuista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista. Nettoarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen –standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, lainat ja muut saamiset, myytävissä olevat sijoitukset sekä jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvaran tai -velan hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot kirjataan rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei ole arvostettu käypään arvoon

tuloksen kautta. Rahoitusinstrumenttien kirjaus taseeseen tapahtuu kaupantekopäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa, pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Ryhmän erät ovat pääsääntöisesti markkinoilla noteerattuja osakkeita. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon ja kaikkien ryhmän sijoitusten käypä arvo on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus.

Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot että realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Taseen pitkäaikaisiin varoihin kuuluvat myytävissä olevat sijoitukset sisältävät pääsääntöisesti listaamattomien yhtiöiden osakkeita, jotka arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon arvostustulos kirjataan omaan pääomaan rahastoon. Jos osakkeiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määritellä, ne on arvostettu hankintamenoa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yhtiö pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin pitkä- ja lyhytaikaiset lainasaamiset sekä myyntisaamiset ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoa.

Rahavaroihin sisältyvät käteinen raha, pankkitalletukset, joiden maturiteetti on lyhyt (noin alle 3 kk) sekä pankkitilien varat. Rahavarat arvostetaan käypään arvoon ja arvostustulos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat (lukuunottamatta alkuperäisen luokittelun perusteella käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattuja rahoitusvelkoja) arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoa. Käytössä olevat pankkitilien limiitit kuuluvat lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Johdannaissopimukset on tehty suojaavassa tarkoituksessa, mutta niihin ei sovelleta IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Näin ollen ne on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa oleviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin ja arvostetaan käypään arvoon, kun konsernista tulee sopimusosapuoli. Arvostusvoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja sen suuruus voidaan luotettavasti määrittää.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoitua. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Konsernin verot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat veronoikausit sekä laskennallisen verosaamisen ja verovelan muutoksen. Laskennallinen vero lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Konserniyhtiöiden vahvistetuista verotuksellisista tappioista lasketaan verosaaminen vain siihen määrään asti kuin niitä arvioidaan voitavan tulevaisuudessa hyödyntää.

Myynnin tuloutus

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Osinkotuotot kirjataan, kun oikeus maksunsaamiseen on syntynyt.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Seuraavat standardit, tulkinnat tai niiden muutokset on julkaistu 31.12.2013 mennessä. Konserni ei kuitenkaan sovelle näitä säännöksiä ennen kuin ne on hyväksytty sovellettavaksi Euroopan Unionin alueella ja ennen kuin niiden soveltaminen on pakollista. Käyttöönotto tapahtuu kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta.

Konsolidointia ja muista yhtiöistä olevia omistuksia koskevat seuraavat uudet IFRS-standardit, jotka tulevat pakottavana voimaan 1.1.2014:

IFRS 10 Konsernitilinpäätös. Standardi määrittää, mitkä yritykset yhdistetään konserniin tytäryrityksinä antaen ohjeistusta muun muassa määräysvallan käsitteestä.

IFRS 11 Yhteiset toiminnot. Standardi ohjeistaa yhteisten järjestelyjen ja yhteisyritysten luokittelua ja kirjanpitokäsittelyä.

IFRS 12 Liitetiedot omistuksista muissa yhtiöissä. Standardi määrittää mitä liitetietoja annetaan muun muassa tytä-, osakkuus- ja yhteisyrityksistä sekä strukturoiduista yksiköistä.

IFRS 10, 11 ja 12 Siirtymistä koskeva ohjeistus. Ohjeistus selventää käytännössä sovellettavia siirtymäsäännöksiä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit: Luokittelu ja arvostaminen. Muutos tulee voimaan 1.1.2015. EU ei ole hyväksynyt tätä standardia.

IFRIC 21 Levies. Tulkintaohje tulee voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavalta tilikaudelta. EU ei ole vielä hyväksynyt ohjetta sovellettavaksi.

Muutettu IAS 27 Konsernitilinpäätös ja muutettu IAS 28 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin. Nämä standardimuutokset tulevat sovellettaviksi myös 1.1.2014.

Muutettu IAS 32 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen vähentäminen toisistaan. Muutos tulee voimaan 1.1.2014.

IAS 36:n omaisuuserien arvon alentuminen. EU ei ole vielä hyväksynyt muutosta sovellettavaksi.

IAS 39:n Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. EU ei ole vielä hyväksynyt muutosta sovellettavaksi.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

(1 000 euroa)

1. Segmentti-informaatio

Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin.

Konsernissa segmentin tulos on liikevoittotaso. Segmenttien välinen hinnoittelu on markkinaperusteinen.

Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä kaudella.

Konsernin toimintasegmentit

Lehtitoimiala: sanomalehtien kustantaminen

Sanomalehti Karjalainen Oy, Karelia Viestintä Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy,

Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy,

Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Ylä-Karjala Oy

Kirja- ja tarrapainot: painotoiminta

PunaMusta Oy, Punamusta Tampere Oy ja Paperityö Oy

Muut toiminnot pitävät sisällään emoyhtiötoiminnot, arvopaperikaupan ja kiinteistöjen vuokraustoiminnan.

Osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön ylintä operatiivista päätösvaltaa käyttää hallitus.

Ylin operatiivinen päätöksentekijä ei seuraa segmenttikohtaisesti varoja ja velkoja.

Toimintasegmentit 2013	Lehti- toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	25 484				25 484
Palveluiden myynti		67 446	81		67 527
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	25 484	67 446	81		93 011
Konsernin sisäinen myynti	700	6 487	1 689	-8 876	
Liikevaihto yhteensä	26 184	73 933	1 770	-8 876	93 011
Liikevoitto	2 515	4 912	-147		7 280
Voitto ennen tuloveroja					3 090
Investoinnit	115	10 264	7 283		17 662
Poistot	514	3 639	972		5 125

Toimintasegmentit 2012	Lehti- toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	26 740				26 740
Palveluiden myynti		67 204	56		67 260
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	26 740	67 204	56		94 000
Konsernin sisäinen myynti	802	6 967	1 560	-9 329	
Liikevaihto yhteensä	27 542	74 171	1 616	-9 329	94 000
Liikevoitto	3 489	5 131	2 739		11 359
Voitto ennen tuloveroja					9 495
Investoinnit	616	2 494	3 239		6 349
Poistot	576	3 926	851		5 353

Maantieteelliset myyntitiedot

Konsernin maantieteellinen ulkoinen myynti on esitetty asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan.

2013	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä	Muut maat	Konserni
Liikevaihto	82 112	6 629	4 270		93 011
2012	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä	Muut maat	Konserni
Liikevaihto	84 445	6 712	2 843		94 000

Myyntituotot tuoteryhmittäin/ulkoinen myynti

	2013	2012
Lehtitoimiala		
Tilausmyynti	12 269	12 351
Ilmoitusmyynti	13 215	14 390
Kirja- ja tarrapainot		
Kirjapainomyynti	58 851	58 944
Tarrapainot -myynti	8 595	8 260

Konsernissa tuotot liiketoimista yhdenkään yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa eivät ylitä 10 prosenttia yhteisön tuotoista.

Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella

	2013	2012
Lehtitoimiala	187	195
Kirja- ja tarrapainot	286	269
Muut toiminnot	24	23
Yhteensä	497	487

2. Hankitut liiketoiminnot

Tilikausilla 2013 ja 2012 ei ole ollut hankintoja.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2013	2012
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	43	42
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot 1)		3 100
Muut	1 144	1 259
Yhteensä	1 187	4 401

1) Vuoden 2012 myyntivoitto sisältää Torikatu 33:n tontin myyntivoiton n. 3,1 miljoonaa euroa.

4. Liiketoiminnan muut kulut

	2013	2012
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	27	16
Henkilösivukulut	631	656
Toimitila-, tuotantokone- ja toimitukselliset kulut	5 143	5 082
Tiedonsiirto-, atk-, konttori- ja markkinointikulut	4 246	4 353
Auto-, matkustus-, edustus- ja neuvottelukulut	1 354	1 351
Vakuutukset	165	136
Muut kulut	565	415
Maksetut palkkiot		
KHT-Yhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	85	83
Veroneuvonta	31	11
Muut palkkiot	56	32
Yhteensä	12 303	12 135

5. Poistot ja arvonalentumiset

	2013	2012
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	315	294
Yhteensä	315	294
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	1 098	999
Sijoituskiinteistöt	19	19
Koneet ja kalusto	3 693	3 882
Yhteensä	4 810	4 900
Poistot yhteensä	5 125	5 194
Arvonalentumiset		
Liikearvo		159
Yhteensä	5 125	5 353

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

	2013	2012
Palkat	21 554	21 543
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	3 722	3 690
Muut henkilösivukulut	995	1 063
Yhteensä	26 271	26 296

Segmenttikohtaiset henkilöstömäärät esitetään liitetiedossa 1. Segmentti-informaatio. Johdon työsuhde-etuudet esitetään kohdassa 25. Lähipiiritapahtumat.

7. Rahoitustuotot -ja kulut

	2013	2012
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	12	9
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	1	
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoituseristä		
Korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa	103	181
Valuuttajohdannaiset	106	202
Korkotuotot eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	74	65
	296	457
<p>Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssitappioita 43 775,38 euroa vuonna 2013 ja valuuttakurssivoittoja 275 875,44 euroa vuonna 2012.</p>		
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista veloista	418	492
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoituseristä		
Valuuttajohdannaiset	42	7
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	4 026	1 822
	4 486	2 321
Rahoitustuotot -ja kulut yhteensä	-4 190	-1 864

8. Tuloverot

	2013	2012
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	592	2 206
Edellisten tilikausien verot	-60	8
Laskennallisten verojen muutos	56	-260
Verokannan muutoksesta aiheutuva laskennallisen veron muutos	-636	
Laskennallisten verojen muutos	-580	-260
Verot tuloslaskelmalla ovat	-48	1 954
Tulos ennen veroja,	3 090	9 495
Verovapaat tulot	-768	-1 837
Vähennyskeltottomat kulut	324	286
Yhteensä	2 646	7 944
josta verot laskettuna kotimaan verokannalla	648	1 946
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-60	8
Verokannan muutoksesta aiheutuva laskennallisen veron muutos	-636	
Verot tuloslaskelmassa	-48	1 954

Vuonna 2013 omasta pääomasta laskennallista verovelkaa on kirjattu 7 990,72 euroa (8 442,95 euroa vuonna 2012).

9. Osakekohtainen tulos

	2013	2012
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	3 080	7 461
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	12 517 360	12 517 360
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,25	0,60

Konsernilla ei ole laimentavia kantaosakkeiden määrää lisääviä osaketekijöitä.

10. Aineettomat hyödykkeet

Konserni	A i n e e t t o m a t h y ö d y k k e e t			Aineettomat hyödykkeet yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2013	3 013		61	3 074
Lisäykset	114		3	117
Vähennykset	-45		-61	-106
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.2013	3 082		3	3 085
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2013	-1 921			-1 921
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	45			45
Tilikauden poisto	-314			-314
Arvonalennukset				
Kertyneet poistot 31.12.2013	-2 190			-2 190
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	1 092		61	1 153
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	892		3	895

Konserni	A i n e e t t o m a t h y ö d y k k e e t			Aineettomat hyödykkeet yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2012	2 259	159	182	2 600
Lisäykset	754		61	815
Vähennykset			-182	-182
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.2012	3 013	159	61	3 233
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2012	-1 627			-1 627
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				
Tilikauden poisto	-294			-294
Arvonalennukset		-159		-159
Kertyneet poistot 31.12.2012	-1 921	-159		-2 080
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	633	159	182	974
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	1 092		61	1 153

Arvon alentumistestausta varten liikearvot ovat olleet kohdistettuina rahavirtaa tuottaville yksiköille joulukuussa 2012 suoritettuun arvonalennustestaukseen asti seuraavasti:

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvojen avulla, jotka muodostuvat kunkin yksikön nykyhetken diskontatuista tulevista rahavirroista. Rahavirtoja koskevat arviot perustuvat johdon laatimille tulevien vuosien ennusteille. Laskelmissa käytetyt keskeiset muuttujat ovat budjetoitu liikevaihto ja käyttökate (EBITDA) sekä investoinnit.

Vuoden 2012 arvonalennustestauksessa yhtiön johto uudelleenarvioi tulevien vuosien rahavirtaennusteita rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Testauksen perusteella päädyttiin arvonalennuskirjauksiin, joiden myötä liikearvoja ei ole enää konsernitaseessa 31.12.2012. Liikearvon arvonalennukset 159 000,00 euroa on esitetty tuloslaskelman erässä Poistot ja arvonalentumiset.

Rahavirtaa tuottavat kassavirtayksiköt vuonna 2012 olivat osa toimintasegmentti -tasoista seurantayksikköä. Liikearvon arvonalennukset jakaantuivat toimintasegmentteittäin seuraavasti: painotoiminta 100 000,00 euroa ja kustannustoiminta 59 000,00 euroa.

Arvon alentumisten taustalla olivat mm. uudelleenarvioituiden pitkän tähtäimen investointiodotukset sekä kustannuspaineiden aiheuttama alenema yksikön pitkän tähtäimen käyttökate-ennusteessa. Vuoden 2012 diskonttokorko oli 14,9 % ennen veroja.

Vuonna 2013 konsernissa ei ole liikearvoja, eikä viitteitä siitä, että muiden omaisuuserien arvo olisi alentunut.

11. Aineelliset hyödykkeet

Konserni	A i n e e l l i s e t h y ö d y k k e e t					Aineelliset hyödykkeet yhteensä
	Maa-alueet	Muut rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskener. hankinnat	
Hankintameno 1.1.2013	753	34 629	80 088	167	222	115 859
Lisäykset	2	33	5 426		12 273	17 734
Vähennykset	-8		-238		-221	-468
Siirrot erien välillä						
Hankintameno 31.12.2013	747	34 662	85 276	167	12 274	133 124
Kertyneet poistot ja arvon alennukset 1.1.2013		-16 315	-64 360			-80 675
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			157			157
Tilikauden poisto		-1 098	-3 694			-4 792
Kertyneet poistot 31.12.2013		-17 413	-67 897			-85 310
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	753	18 314	15 728	167	222	35 184
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	747	17 248	17 379	167	12 274	47 815
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 1.1.2013			15 304			
31.12.2013			16 982			

Konserni

A i n e e l l i s e t h y ö d y k k e e t

	Maa-alueet	Muut rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	371	32 016	77 919	167	269	110 742
Lisäykset	390	2 613	2 555		222	5 780
Vähennykset	-8		-386		-269	-663
Siirrot erien välillä						
Hankintameno 31.12.2012	753	34 629	80 088	167	222	115 859
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2012		-15 316	-60 840			-76 156
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			362			362
Tilikauden poisto		-999	-3 882			-4 881
Kertyneet poistot 31.12.2012		-16 315	-64 360			-80 675
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	371	16 700	17 079	167	269	34 586
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	753	18 314	15 728	167	222	35 184
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 1.1.2012			16 597			
31.12.2012			15 304			

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt yrityksen kehittämisavustusta Punamusta Oy:n sanomalehtirotaation hankintaan. Avustuksen määrä on enintään 15 % avustuksen piiriin hyväksyttävistä menoista. Kyseisestä investoinnista tilikauden loppuun mennessä toteutuneet menot on kirjattu ennakkomaksuihin. Saatava avustus kirjataan tulosvaikutteisesti omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. Hanke on avustuksen saamiseksi toteutettava 31.12.2014 mennessä.

Sijoituskiinteistöt

	2013	2012
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	186	205
Kauppakatu 34 lisäys	8	
Poistot	-19	-19
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät		
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	175	186

Sijoituskiinteistön 31.12.2013 käypä arvo on (taso 2) noin 0,4 miljoonaa euroa ja sen arvo perustuu ulkopuoliseen arvonmääritykseen (ulkopuolinen LKV-arvio).

12. Osuudet osakkuusyryyksissä

	2013	2012
Tilikauden alussa	17	17
Tilikauden lopussa	17	17

Tiedot konsernin osakkuusyryyksistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio:

	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistusosuus
2013						%
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	295	187	725	3	20
2012						%
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	282	177	869	1	20

13. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset sisältävät noteeraamattomien yhtiöiden osakkeita 813 883,20 euroa, joiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Täten noteeraamattomat osakkeet on arvostettu hankintamenoon, koska käytettävissä olevat tiedot markkinoilla tehdyistä vähäisistä kaupoista eivät asetu riittävän pienelle vaihteluvälille muodostaakseen luotettavan perustan osakkeen käyvän arvon määrittämiselle. Näiden osakkeiden hankintahinta on 409 204,92 euroa. Osakkeiden vaihteluväli tiedossa olevien vertailukauppojen perusteella on 175 000-500 000 euroa. Toisen sijoitukseen sisältyvän osakehuoneiston hankintahinta on 155 430 euroa. Vastaavan kokoisten ja kuntoisten asuntojen käypä arvo vaihtelee 140 000 eurosta 178 500 euroon. Kesällä 2014 valmistuvan osakehuoneiston maksuerä on tilikauden aikana maksettu 116 615 euroa. Osakkeen käypä arvo (velaton kauppahinta) on 346 750 euroa. Myytävissä oleviin sijoituksiin vuonna 2012 sisältyneet puhelinosaakkeet (7 kpl) 1 811,14 euroa on siirretty kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin varoihin. Noteerattujen osakkeiden käypä arvo on 41 813,46 euroa. Käyvän arvon rahaston muutokset on esitetty laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.

	2013	2012
Hankintameno tilikauden alussa	735	734
Lisäykset	117	
Vähennykset	-2	
Käyvän arvon muutos	5	1
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	855	735

14. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

	2013	2012
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	3 214	3 202
Osakkeiden käyvän arvon arvostus	229	87
Muut		
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	10	8
Johdannaiset	41	145
Verokannan muutoksen vaikutus	-642	
Laskennallinen verovelka yhteensä	2 852	3 442
Johdannaiset	21	27
Verokannan muutoksen vaikutus	-4	
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	17	27
Laskennallinen nettoverovelka yhteensä	2 835	3 415

15. Vaihto-omaisuus

	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	2 300	2 381
Keskeneräiset tuotteet	407	526
Valmiit tuotteet/tavarat	412	310
Yhteensä	3 119	3 217

16. Myyntisaamiset ja muut saamiset

	2013	2012
Pitkäaikaiset saamiset		
Palautumiskelpoiset liittymismaksut	93	93
Sähköliittymät	56	14
Kaukolämpöliittymät	28	28
Vesiliittymät	20	
Yhteensä	197	135
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 161	7 814
Muut saamiset	1 107	914
Johdannaissopimukset	170	406
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	200	427
Yhteensä	9 638	9 561

Myyntisaamisten käypä arvo ei merkittävästi poikkea kirjanpitoarvosta, koska saamiset ovat lyhytaikaisia. Myyntisaamisten ikäjakauma ja selvitys luottotappioista esitetään kohdassa 22.

17. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

	2013	2013	2012	2012
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat	158	158	36	36
Myytavissä olevat, käypä arvo ei määritettävissä	697		699	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat	15 041	15 041	19 916	19 916
Johdannaissopimukset	170	170	406	406
Rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	19	19	116	116
Euromääräiset pankkilainat	24 380 2) kts. alla		16 044 2) kts. alla	
GBP-määräiset pankkilainat	1 066	1 066	3 268	3 268

2) Yllämainitut pankkilainat ovat luonteeltaan vaihtuvakorkoisia. Lainat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Niiden käypä arvo on kohtuullisen lähellä niiden kirjanpitoarvoa.

Yhtiö on vaihtanut euromääräistä lainaa 6 milj. euroa puntamääräiseksi. Yhtiö on samalla solminut samansuuruisen puntamääräisen koron- ja valuutanvaihtosopimuksen. Lainaa on 31.12.2013 jäljellä 889 000 GBP.

Ylläolevat käypään arvoon arvostetut myytävissä olevat rahoitusvarat ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat luokitellaan hierarkiatason 1 mukaiseksi, jolloin käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Johdannaissopimukset sekä yllämainittu GBP-määräinen pankkilaina luokitellaan hierarkiatason 2 mukaiseksi, jolloin käypien arvojen määrittämisessä on käytetty yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinahintoihin.

18. Rahavarat

	2013	2012
Käteinen raha ja pankkitilit	2 368	3 448

19. Oma pääoma ja pääoman hallintaa koskevat liitetiedot

	Osakkeiden lukumäärä	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Yhteensä
1.1.2012	12 517 360	1 053	7 668	8 721
31.12.2012	12 517 360	1 053	7 668	8 721
31.12.2013	12 517 360	1 053	7 668	8 721
Osakepääoma:				
	Kpl	2013 EUR	Kpl	2012 EUR
	12 517 360	1 053	12 517 360	1 053

Osakkeiden enimmäismäärä on 12 517 360 kappaletta.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Ylikurssirahasto on muodostettu vuoden 1987 osakeannin yhteydessä.

Osingot

Hallitus on esittänyt, että osinkoa ei jaeta. Hallitus esittää lisäksi, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,50 euron osingosta osaketta kohden vuoden 2014 aikana.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 20 322 287,28 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä.

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa pitkäaikaista omistaja-arvoa.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan muun muassa osingonjaon kautta. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj noudattaa aktiivista osinkopolitiikkaa. Osingonjaossa otetaan kuitenkin huomioon kannattavan kasvun vaatima rahoitus ja yhtiön tulevaisuuden näkymät.

20. Korolliset velat

	2013	2012
Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	13 751	10 448
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	7 200	1 700
Pitkäaikaisten pankkilainojen lyhennykset	4 495	7 164
Yhteensä	11 695	8 864

Konsernin korolliset velat ovat euro- ja puntamääräisiä. Puntamääräisen lainan valuuttariskin hallitsemiseksi yhtiö on solminut lainan suuruisen puntamääräisen korun- ja valuutanvaihtosopimuksen. Lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin on pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennysten lisäksi kirjattu käytetty pankkilimiitti.

21. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat

	2013	2012
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	4 216	2 537
Saadut ennakot	1 577	1 602
Muut velat	1 389	1 490
Siirtovelat	3 976	3 978
Yhteensä	11 158	9 607
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Palkkajaksotukset	285	261
Lomapalkkajaksotukset ja sosiaalikulut	3 107	3 028
Verot	44	49
Tyel-jaksotukset	170	341
Korot	54	129
Muut siirtovelat	316	170
Yhteensä	3 976	3 978

Velkojen lyhytaikaisuudesta johtuen kirjanpitoarvot eivät merkittävästi poikkea käyvistä arvoista.

22. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallintavastuut noudattavat normaaleja liiketoimintavastuita. Liiketoimintayksiköt arvioivat säännöllisesti oman toimintansa keskeisimpiä riskejä ja raportoivat niistä sekä suunnitelmistaan konsernin johdolle.

Markkinariski

Valuutariski

Konsernin myyntituotot altistuvat jossain määrin valuuttakurssimuutosten aiheuttamalle valuuttariskille. Suurin osa konsernin lyhytaikaisista saamisista on kuitenkin euroissa. Konsernilla on myös pitkäaikaisia puntamääräisiä velkoja 889 000 GBP 31.12.2013. Puntamääräinen laina on suojattu täysimääräisesti valuutanvaihtosopimuksella ja suojaus kattaa koko laina-ajan.

Tilinpäätöspäivän ainoa merkittävä valuuttapositio oli SEK-määräinen nettosaaminen 636 740,20 euroa. Muiden valuuttojen osalta avoin positio 31.12.2013 oli vähäinen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty EUR/SEK-kurssimuutoksen vaikutus tilikauden tulokseen laskennallinen verovelka huomioiden, kun EUR/SEK-kurssi muuttuu +/-10% kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

Herkkyysoanalyysissä on esitetty EUR/SEK:n vaikutus, koska sen muutoksella oletetaan olevan suurin vaikutus yhtiön tulokseen. Herkkyysoanalyysi perustuu tilinpäätöspäivän SEK-määräiseen valuuttapositioon. Analyysissä on huomioitu suojausinstrumenttien vaikutus.

Vaikutus voitton verojen jälkeen ja omaan pääomaan		2013 (1 000 euroa)	2012 (1 000 euroa)
Valuutta	EUR/SEK muutos		
EUR/SEK	+10%	-47	-73
EUR/SEK	-10%	57	89

Korkoriski

Konserni altistuu euribor-sidonnaisten markkinakorkojen muutoksesta johtuvalle korkoriskille. Puntamääräinen laina on suojattu täysimääräisesti koronvaihotosopimuksella ja suojaus kattaa koko laina-ajan. Konsernin korolliset nettovelat olivat noin 23,1 milj. euroa. Pankkilainojen korot on sidottu 1 ja 3 kk:n euribor-korkoihin. Konserni on tehnyt koronvaihotosopimuksia suojaavassa tarkoituksessa, mutta ei sovello suojauslaskentaa.

Sijoitustoiminnan riski

Sijoitustoiminnassa osakkeiden hintariskiä on pyritty suojaamaan hajauttamalla osakesijoitukset eri yhtiöiden ja eri toimialojen osakkeisiin. Kaupankäyntisalkun merkittävin osakesijoitus kohdistuu Ilkka-Yhtymä Oyj:n osakkeisiin.

Herkkyyshanalyysi

		2013		2012
Tekijä (1 000 euroa)	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden
Pörssikurssien muutos	+/-25 %	+/- 3008	+/-30 %	+/- 4510

Herkkyyshanalyysi

		2013		2012
Tekijä (1 000 euroa)	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden
Rahoituksen keskikorko	+/-1 %	-/+ 170	+/-1 %	-/+ 165

Luottoriski

Konsernin luottoriskin minimoimiseksi on käytössä emoyhtiön hallituksen hyväksymä luottopolitiikka. Asiakkailta pyritään saamaan joko ennakko-maksu tai turvaava vakuus asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä. Konsernilla on laaja asiakaskunta ja se pyrkii luottottamaan vain hyvät luottotiedot omaavia yrityksiä. Yleismaailmallinen talouden taantuma on lisännyt luottoriskiä Venäjän saatavien osalta.

Tilikauden aikana kirjattujen luottotappioiden määrä konsernissa oli 0,4 miljoonaa euroa, joista suurin osa syntyi kirjapainotoimialalla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty painotoiminnan ja lehtitoimialan erääntyneiden saatavien ikäjakauma tilinpäätöshetkellä 31.12.2013.

Ikäanalyysi (1 000 euroa)	erääntyneenä yht.	alle 1 kk	1-2 kk	yli 2 kk
Painotoiminta	632	484	36	112
Lehtitoimiala	127	99	15	13

Maksuvalmiusriski

Konsernin hyvä maksuvalmius eri markkinaoloissa pyritään varmistamaan riittävillä kassavaroilla ja luottoliimiteillä. Konsernin kassavarat olivat 2,4 miljoonaa euroa ja korollinen velka 25,4 miljoonaa euroa 31.12.2013. Luottolimiittejä oli käytössä 5,2 miljoonaa euroa 31.12.2013. Käyttämättömien luottolimiittien määrä 31.12.2013 oli 1,5 miljoonaa euroa.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pää-oman takaisinmaksut. Konserni on solmimillaan koronvaihotosopimuksilla muuntanut osan koroista kiinteäkorkoiseksi. Maturiteettianalyysi on laadittu kiinteäkorkoisena, vaihtuvakorkoisten lainojen korkona on käytetty tilinpäätöspäivän korkoa. Kovenanttiehtoja ei velkoihin sisälly.

	(1 000 eur)			
31.12.2013	tasearvo	rahavirta yht.	alle vuosi	1-6 vuotta
Pankkilainat	20 247	23 694	6 695	16 999
Shekkiluottolimiitit	5 200	5 200	5 200	
Ostovelat	4 216	4 216	4 216	
31.12.2012	tasearvo	rahavirta yht.	alle vuosi	1-6 vuotta
Pankkilainat	17 612	17 672	7 345	10 326
Shekkiluottolimiitit	1 700	1 702	1 702	
Ostovelat	2 537	2 537	2 537	

23. Muut vuokrasopimukset

	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa	484	684
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	925	933
Yli viiden vuoden kuluttua	596	626
Yhteensä	2 005	2 243

24. Ehdolliset varat ja velat sekä sitoumukset

Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pantatut osakkeet	1 999	1 999
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	16 699	16 699
Muut vastuut ja sitoumukset	7 964	5 199
Muiden puolesta annetut vakuudet ja sitoumukset	3 691	878

Muut taloudelliset vastuut

Nurmesen Sanomat Ky:n vastuunalaisen yhtiömiehen osuus (yhtiöllä ei ole toimintaa, varoja eikä velkoja).

25. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernissa katsotaan kuuluvan emoyhtiö Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj, tytäryhtiöt, osakkuusyhtiö (20 % osuus), Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallituksen jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt, konsernin johtoryhmän jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt sekä yhteisö, jonka osakkuusyhtiö raportoiva yhtiö on.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotipaikka	Omistus- osuus %	Äänivalta- osuus %
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj (emoyhtiö)	Joensuu		
Sanomalehti Karjalainen Oy	Joensuu	100,0	100,0
PunaMusta Oy	Joensuu	100,0	100,0
Keski-Karjalan Kustannus Oy	Parikkala	91,0	91,0
Lieksan Lehti Oy	Liekka	97,5	97,5
Pogostan Sanomat Oy	Illomantsi	100,0	100,0
Karelia Viestintä Oy	Joensuu	100,0	100,0
Paperityö Oy	Helsinki	100,0	100,0
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy	Joensuu	100,0	100,0
Ylä-Karjala Oy	Nurmes	100,0	100,0
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy	Joensuu	100,0	100,0
PunaMusta Oy (alakonsernin emoyhtiö)	Joensuu		
Punamusta Tampere Oy	Joensuu	85,0	85,0

Lähipiiriliiketoimet

Liiketoimet on hinnoiteltu markkinaehtoisesti.

	2013	2012
Myyntit lähipiirille	736	693
Tontin myynti lähipiirille		3 286
Ostot lähipiiriltä	223	354
Saamiset lähipiiriltä	131	47
Velat lähipiirille	103	9

Vertailutiedot vuodelta 2012 on esitetty tarkennetun lähipiirimäärittelyn mukaisina.

Johdon työsuhde-etuudet

	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältää toimitusjohtajan ja muun konsernin johtoryhmän palkat ja työsuhde-etuudet	673	668

Maksetut palkat ja palkkiot

Toimitusjohtaja 1)	209	206
Eläkemaksut toimitusjohtajan palkkiosta (lakisääteinen)	34	34
Hallituksen jäsenet:		
Laakkonen Yrjö 2)	30	30
Laakkonen Jyrki	60	60
Laakkonen Reetta 2)	15	15
Laakkonen Hannu	15	15
Mäkihonko Juha	15	15
Pelkonen Paavo	15	15
Yhteensä	150	150

1) sisältää auto- ja puhelinedut

2) sisältää puhelinedun

26. Lisäeläkevakuutukset

Johtoryhmän jäsenille on maksettu vapaaehtoisia lisäeläkemaksuja 16 033,39 euroa vuonna 2013.

27. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut sellaisia olennaisia tapahtumia, joilla olisi vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan ja taseeseen.

28. Viiden vuoden lukusarjat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

		IFRS 2013	IFRS 2012	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009
Liikevaihto	Milj. euroa	93,0	94,0	88,7	84,8	83,4
muutos edell. vuoteen	%	-1,1	6,0	4,6	1,7	-16,8
Liikevoitto	Milj. euroa	7,3	11,4	9,5	10,6	7,5
osuus %/liikevaihto	%	7,8	12,1	10,7	12,5	8,9
Tulos ennen sat. eriä	Milj. euroa	3,1	9,5	5,3	17,6	10,1
osuus %/liikevaihto	%	3,3	10,1	6,0	20,7	12,1
Tulos ennen veroja	Milj. euroa	3,1	9,5	5,3	17,6	10,1
osuus %/liikevaihto	%	3,3	10,1	6,0	20,7	12,1
Bruttoinvestoinnit	Milj. euroa	17,7	6,3	3,8	2,7	2,8
osuus %/liikevaihto	%	19,1	6,7	4,3	3,2	3,3
Henkilöstö keskimäärin		497	487	481	464	489

Tutkimus- ja kehitysmenojen määrä on vähäinen.

Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,5 %	16,0 %	8,8 %	27,3 %	18,8 %
Oman pääoman tuotto	%	7,7 %	18,7 %	10,4 %	31,1 %	21,4 %
Omavaraisuusaste	%	51,8 %	57,3 %	51,3 %	54,8 %	53,5 %
Gearing	%	19,8 %	-9,8 %	-16,4 %	-26,8 %	0,3 %

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake	€	0,25	0,60	0,36	1,06	0,60
Osinko/osake *	€	0,00	0,30	0,45	1,00	0,30
Oma pääoma/osake	€	3,23	3,27	3,13	3,77	3,02
Osinko/tulos	%	0,0 %	50,3 %	126,6 %	94,7 %	50,0 %
Efektiiivinen osinkotuotto	%	0,0 %	2,8 %	3,8 %	8,9 %	2,9 %
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)		32,51	18,10	33,48	10,60	17,26
Osakkeen kaupank.kurssi	€	8,00	10,79	11,90	11,19	10,36
Osakekannan markkina-arvo	M€	100,1	135,1	149,0	140,1	129,7
Osakkeen vuosivaihto	kpl	48 413	52 351	65 640	54 459	86 043
Osakkeen vuosivaihto	%	0,4 %	0,4 %	0,5 %	0,4 %	0,7 %
Osakkeiden oik. määrä 31.12.	kpl	12 517 360	12 517 360	12 517 360	12 517 360	12 517 360

*) Hallituksen esityksen mukaisesti osinkoa ei jaeta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto, %	100 x	$\frac{\text{Voitto (ennen veroja) + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat}}$ (keskiarvo kahden peräkkäisen vuoden taseista)
Oman pääoman tuotto, %	100 x	$\frac{\text{Voitto}}{\text{Oma pääoma}}$ (keskiarvo kahden peräkkäisen vuoden taseista)
Omavaraisuusaste, %	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	100 x	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - kassa ja pankkisaamiset - rahoitusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma}}$
Tulos/osake		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus tuloksesta}}{\text{Osakkeiden oikaistu keskimääräinen kappalemäärä}}$
Osinko/osake		$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä}}$
Osinko/tulos, %	100 x	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	100 x	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku), %		$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo		Osakkeiden laimentamaton lukumäärä x tilikauden päätöskurssi

29. Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista ovat luettavissa emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedoista.

Emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
LIKEVAIHTO	4 171	10 763
Liiketoiminnan muut tuotot	2 281	5 173
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 552	2 654
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	5 454	6 830
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	1 267	1 242
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	185	181
Muut henkilösivukulut	45	42
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-972	-851
Liiketoiminnan muut kulut	-1 729	-1 735
LIIKEVOITTO/TAPPIO	-4 752	2 401
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista		
Saman konsernin yrityksissä	278	247
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	9	7
Muilta	9	6
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä		
Muilta	18	3
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-40	-68
Muille	-279	-346
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISERIÄ	-4 757	2 250
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	7 207	8 433
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	2 450	10 683
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	18	-238
Tuloverot	-410	-1 937
TILIKAUDEN VOITTO	2 058	8 508

Emoyhtiön tase

(1 000 euroa)

	31.12.2013		31.12.2012	
Vastaavaa				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	80		99	
Muut pitkävaikutteiset menot	37	117	47	146
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	554		554	
Rakennukset ja rakennelmat	14 924		15 765	
Koneet ja kalusto	316		386	
Muut aineelliset hyödykkeet	165		165	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 074	23 033	1	16 871
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	8 584		8 584	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 078		652	
Muut osakkeet ja osuudet	714		599	
Muut saamiset	159	12 535	97	9 932
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Pörssiosakkeet		14 107		19 561
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	197		154	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5 705		4 161	
Siirtosaamiset	308	6 210	433	4 748
Rahat ja pankkisaamiset		307		241
Vastaavaa yhteensä		56 309		51 499

Emoyhtiön tase

(1 000 euroa)

		31.12.2013		31.12.2012
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	1 053		1 053	
Ylikurssirahasto	7 668		7 668	
Edellisten tilikausien voitto	18 264		13 376	
Tilikauden voitto	2 058	29 043	8 508	30 605
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero		5 646		5 664
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		7 750		5 750
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	10 700		7 700	
Saadut ennakot	7		7	
Ostovelat	1 305		214	
Velat saman konsernin yrityksille	1 460		1 022	
Muut velat	143		364	
Siirtovelat	255	13 870	173	9 480
Vastattavaa yhteensä		56 309		51 499

Emoyhtiön rahoituslaskelma

(1 000 euroa)	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-4 758	2 250
Rahoitustuotot ja -kulut	5	151
Oikaisut liikevoittoon	972	-2 249
Käyttöpääoman muutos	6 066	6 720
Maksetut korot ja maksut	-305	-429
Saadut korot	24	17
Maksetut välittömät verot	27	-2 559
Liiketoiminnan rahavirta	2 031	3 901
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-7 106	-3 232
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		3 289
Myönnettyt lainat	-591	-35
Investoinnit muihin sijoituksiin	-176	
Lainasaamisten takaisinmaksut	415	15
Saadut osingot investoinneista	287	289
Investointien rahavirta	-7 171	326
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	28 480	40 990
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-22 615	-45 166
Pitkäaikaisten lainojen nostot	8 000	6 500
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 500	-9 150
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-3 769	-5 616
Saadut ja maksetut konserniavustukset	1 610	8 287
Rahoituksen rahavirta	5 206	-4 155
Rahavarojen muutos	66	72
Rahavarat 1.1.	241	169
Rahavarat 31.12.	307	241
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten muutos		
lisäys (-)/ vähennys (+)	-355	-71
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)	5 454	6 830
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys (-)	967	-39
Käyttöpääoman muutos	6 066	6 720

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuudessa olevat arvopaperit on arvostettu hankintamenuun tai tilinpäätöspäivän pörssikurssiin, mikäli se on alempi.

Emoyhtiön vaihto-omaisuuteen sisältyvien arvopapereiden markkina-arvo 31.12.2013 oli 15,0 miljoonaa euroa (kirjanpitoarvo 14,1 miljoonaa euroa).

Pysyvien vastaavien arvostus

Tilinpäätös on laadittu suunnitelman mukaisin poistoin, jotka perustuvat alkuperäiseen hankintamenuun ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudelliseen pitoaikaan.

Suunnitelman mukaisten ja kirjattujen poistojen erotus esitetään tuloslaskelmassa tilinpäätössiirtona.

Kertynyt poistoero esitetään taseen vastattavaa puolella yhtenä eränä.

Poistoajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	40 vuotta
Rakennusten irtaimet ainesosat	10 vuotta
Väestönsuojat	15 vuotta
Painon ja postituksen koneet	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahamääräiset saamiset ja velat on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurseja.

Kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan.

Eläkevastuut

Konsernin eläkevastuu on pääsääntöisesti katettu TYEL-vakuutuksella ja menot on käsitelty suoriteperusteisesti.

LIITETIEDOT

(1 000 euroa)

1. Liikevaihdon jako toimialoittain ja markkina-alueittain

	2013	2012
Muu toiminta	1 771	1 616
Arvopaperikauppa	2 400	9 147
Yhteensä	4 171	10 763
Maantieteellinen jakauma:		
Kotimaa	4 171	10 763

2. Liiketoiminnan muut tuotot

	2013	2012
Kiinteistötoiminnan vuokratuotot	2 281	2 070
Lisenssien myynti		3
Kiinteistön myyntivoitto		3 100
Yhteensä	2 281	5 173

3. Henkilöstökulut ja henkilökunnan lukumäärä keskimäärin

	2013	2012
Palkat	1 267	1 242
Eläkekulut	185	181
Muut henkilöstökulut	45	42
Tuloslaskelman henkilöstökulut	1 497	1 465
Luontoisedut verotusarvo	14	12
Yhteensä	1 511	1 477
Palkat ja korvaukset tilikauden aikana toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille	347	357
Eläkemaksut toimitusjohtajan palkkiosta	34	34
Luontoisedut	12	12
Yhtiön palveluksessa tilikauden aikana ollut vakinainen henkilökunta:		
Toimihenkilöt	24	23

4. Poistot

	2013	2012
Suunnitelman mukaan		
Rakennukset	841	744
Koneet ja kalusto	97	79
Aineettomat oikeudet	25	19
Muut pitkävaikutteiset menot	9	9
Yhteensä	972	851
Poistoeron muutos		
Rakennukset	16	-188
Koneet ja kalusto	2	-53
Aineettomat oikeudet		3
Yhteensä	18	-238

5. Liiketoiminnan muut kulut

	2013	2012
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	27	16
Henkilösivukulut	142	142
Toimitilakulut	676	799
Tiedonsiirto-, atk-, konttorikulut	386	392
Autokulut	36	39
Vakuutukset	11	9
Matkustus-, edustus- ja neuvottelukulut	153	177
Mainonnan ja markkinoinnin kulut	82	53
Muut kulut	123	35
Yhteensä	1 636	1 662

6. Tilintarkastajan palkkiot

	2013	2012
Maksetut palkkiot KHT-Yhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	42	34
Veroneuvonta	7	11
Muut palkkiot	44	28
Yhteensä	93	73

7. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut

	2013	2012
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	278	247
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä pitkäaikaisista sijoituksista	9	7
Korkokulut ja muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	40	68

8. Satunnaiset tuotot ja kulut

	2013	2012
Konserniavustukset, saadut	7 207	8 433

9. Tuloverot

	2013	2012
Tuloverot satunnaisista eristä	1 766	2 066
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1 356	-129
Yhteensä	410	1 937

10. Pysyvät vastaavat

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä	
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat		Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet		Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat
Hankintameno 1.1.2013	311	119	61	491	554	26 928	2 129	165	1	29 777
Lisäykset	67			67			27		7 073	7 100
Vähennykset			-61	-61						
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.2013	378	119		497	554	26 928	2 156	165	7 074	36 877
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2013	-273	-73		-346		-11 163	-1 743			-12 906
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot										
Tilikauden poisto	-25	-9		-34		-841	-97			-938
Arvonalennukset										
Kertyneet poistot 31.12.2013	-298	-82		-380		-12 004	-1 840			-13 844
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	80	37		117	554	14 924	316	165	7 074	23 033
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	38	47	61	146	554	15 765	386	165	1	16 871
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo										
31.12.2013							200			
31.12.2012							225			
	Osakkeet				Saamiset					
	Konserni-		Osakkeet		Konserni-					
	yritykset		Muut		yritykset		Saamiset			
							Muut			
Sijoitukset								Yhteensä		
Hankintameno 1.1.2013	8 584		599		652		97		9 932	
Lisäykset			116				62			
Vähennykset			-1		2 426				2 425	
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.2013	8 584		714		3 078		159		12 535	
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2013										
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot										
Tilikauden poisto										
Arvonalennukset										
Kertyneet poistot 31.12.2013										
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	8 584		714		3 078		159		12 535	

11. Emoyhtiön omistamat osakkeet konserniyhtyksissä

Konserniyhtysosakkeet	Omistus- Ääni-	
	osuus%	valta%
Lieksan Lehti Oy	97.5	97.5
Keski-Karjalan Kustannus Oy	91.0	91.0
Ylä-Karjala Oy	100.0	100.0
Pogostan Sanomat Oy	100.0	100.0
Paperityö Oy	100.0	100.0
Karelia Viestintä Oy	100.0	100.0
Sanomalehti Karjalainen Oy	100.0	100.0
PunaMusta Oy	100.0	100.0
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy	100.0	100.0
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy	100.0	100.0

Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy on fuusioitunut 30.06.2012 Sanomalehti Karjalainen Oy:öön.

12. Pitkäaikaiset sijoitukset konserniyhtyksiin

	2013	2012
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Pysyvät vastaavat		
Paperityö Oy	1 300	600
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy	78	52
PunaMusta Oy	1 700	
Yhteensä	3 078	652

13. Konsernisaamiset ja -velat

	2013	2012
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Vaihtuvat vastaavat		
Myyntisaamiset	87	43
Lainasaamiset	500	
Siirtosaamiset	5 118	4 118
Yhteensä	5 705	4 161
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Vieras pääoma, lyhytaikainen		
Ostovelat	93	15
Muut lyhytaikaiset velat	1 337	972
Siirtovelat	30	35
Yhteensä	1 460	1 022

14. Siirtosaamiset ja siirtovelat

Siirtosaamisten olennaisimmat erät ovat arvonlisäveron palautus 0,3 miljoonaa euroa.

Siirtovelkojen olennaisimmat erät ovat vuosilomapalkat sosiaalikuluneen 0,2 miljoonaa euroa.

15. Oma pääoma

	2013	2012
Osakepääoma 1.1.	1 053	1 053
Osakepääoma 31.12.	1 053	1 053
Ylikurssirahasto 1.1.	7 668	7 668
Ylikurssirahasto 31.12.	7 668	7 668
	8 721	8 721
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	21 884	19 009
Osingonjako	-3 755	-5 633
Muu voitonjako	135	
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	18 264	13 376
Tilikauden voitto	2 058	8 508
	20 322	21 884
Oma pääoma yhteensä	29 043	30 605

Laskelma jakokelpoisista varoista

	2013	2012
Voitto edellisiltä tilikausilta	18 264	13 376
Tilikauden voitto	2 058	8 508
Yhteensä	20 322	21 884

16. Emoyhtiön osakepääoma

	2013	2012
	Kpl	Kpl
Osakkeet	12 517 360	12 517 360
	1 053	1 053

17. Annetut pantit ja vastuusitoumukset

	2013	2012
Omasta velasta		
Pantatut osakkeet	1 999	1 999
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	14 111	14 111
Yhteensä	16 110	16 110

Vastuut ovat emo- ja tytäryhtiöiden veloista.

Erityistakaussitoumus	6 191	878
-----------------------	-------	-----

Leasingvastuut

	31.12.2013	31.12.2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	23	26
Myöhemmin maksettavat	17	27
Yhteensä	40	53

Vuokravastuut

	31.12.2013	31.12.2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	66	22
Myöhemmin maksettavat	748	682
Yhteensä	814	704

Muut taloudelliset vastuut

Nurmeksen Sanomat Ky:n vastuunalaisen yhtiömiehen osuus (yhtiöllä ei ole toimintaa, varoja eikä velkoja).

18. Muut

Konsernilla ei ole ollut merkittäviä tuotekehitysmenoja.

Hallituksen antivaltuutusta ja johdon osapalkkioita ei ole, eikä myöskään johdannaissopimuksista aiheutuvia vastuita.

Yhtiön hallituksen esitys voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Voitonjakokelpoiset varat ovat 20 322 287,28 euroa

	Euroa (€)
Yhtiön hallitus esittää, että	
tilikauden voitto	2 057 984,35
sekä edellisten tilikausien voitto	18 264 302,93
yhteensä	20 322 287,28

Käytetään seuraavalla tavalla:

osinkoa ei jaeta ja voitonjakokelpoiset varat jätetään	
voitto- ja tappiutilille	
hallituksen käytettäväksi jätetään	100 000,00
voitto- ja tappiutilille jätetään	20 222 287,28
yhteensä	20 322 287,28

Hallitus esittää lisäksi, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,50 euron osingosta osaketta kohden vuoden 2014 aikana. Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut tilikauden päättymisen jälkeen oleellisia muutoksia.

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Joensuussa helmikuun 28. päivänä 2014

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ

Jyrki Laakkonen   Yrjö Laakkonen   Reetta Laakkonen

Hannu Laakkonen   Juha Mäkihonko   Paavo Pelkonen

Raimo Puustinen
toimitusjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa helmikuun 28. päivänä 2014

ERNST & YOUNG OY
KHT-yhteisö

Ulla Nykky
KHT

Tilintarkastuskertomus

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syöllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Joensuussa, 28. helmikuuta 2014

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Ulla Nykky
KHT

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoman rakenne

Yhtiön osakepääoma on 1 052 634,41 euroa. Osakkeita on 12 517 360 kappaletta.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään 19.9.1998.

Yhtiön osake on listattuna NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, pienet yhtiöt.

Yhtiön kaupankäyntitunnus on PKK1V.

Omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2013

osakkeiden lukumäärä	omistajien lukumäärä	omistajia %	osakkeita kpl	osakkeita %	äänimääriä kpl	äänimääriä %
1 -100	266	29,14	13 885	0,11	13 885	0,11
101 -500	310	33,95	86 395	0,69	86 395	0,69
501 -1 000	125	13,69	97 908	0,78	97 908	0,78
1 001 -5 000	147	16,10	321 744	2,57	321 744	2,57
5 001 -10 000	24	2,63	162 677	1,30	162 677	1,30
10 001 -50 000	30	3,29	659 530	5,27	659 530	5,27
50 001 -100 000	2	0,22	150 680	1,20	150 680	1,20
100 001 -500 000	5	0,55	1 461 040	11,67	1 461 040	11,67
500 001 -	4	0,44	9 527 561	76,12	9 527 561	76,12
Yhteensä	913	100	12 481 420	99,71	12 481 420	99,71
joista hallintarekisteröityjä	3		2 121	0,02	2 121	0,02
Odotusluettelolla yhteensä						
Yhteistilillä			35 940	0,29	35 940	0,29
Erityistileillä yhteensä						
Liikkeeseenlaskettu määrä			12 517 360	100	12 517 360	100

Sektorijakauma 31.12.2013

	omistajien lukumäärä	omistajia %	osakkeita kpl	osakkeita %	äänimäärä kpl	äänimäärä %
Yritykset	46	5,04	3 282 657	26,23	3 282 657	26,23
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5	0,55	12 140	0,10	14 261	0,11
Julkisyhteisöt	1	0,11	4 180	0,03	4 180	0,03
Kotitaloudet	847	92,77	8 897 635	71,08	8 897 635	71,08
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	12	1,31	81 987	0,66	81 987	0,66
Koko kansantalous (kotim. sektorit)	911	99,78	12 278 599	98,09	12 280 720	98,11
Ulkomaat	2	0,22	200 700	1,60	200 700	1,60
Kaikki yhteensä	913	100	12 479 299	99,70	12 481 420	99,71
joista hallintarekisteröityjä	3				2 121	0,02
Odotusluettelolla yhteensä						
Yhteistilillä			35 940	0,29	35 940	0,29
Erityistileillä yhteensä						
Liikkeeseenlaskettu määrä			12 517 360	100	12 517 360	100

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2013

(omistusmäärän mukaan)

	Välitön omistus kpl	%	Välillinen omistus kpl	%	Yhteensä kpl	%
1. Kauppahuone Laakkonen Oy	3 140 160	25,09				
2. Laakkonen Hannu	2 675 540	21,37				
3. Laakkonen Yrjö	2 441 541	19,51	628 032	5,02	3 069 573	24,52
4. Laakkonen-Mäkihonko Päivi	1 270 320	10,15				
5. Laakkonen Jyrki	451 160	3,60	1 557 519	12,44	2 008 679	16,05
6. Laakkonen Reetta	356 880	2,85	954 609	7,63	1 311 489	10,48
7. Laakkonen Outi	245 240	1,96				
8. Laakkonen Kaarina	208 000	1,66				
9. Laakkonen Erkki	199 760	1,60				
10. Laakkonen Riitta	78 840	0,63				

Yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan suoraomistus on yhteensä 47,46 %, suora ja välillinen omistus yhteensä 72,54 % osakkeista.

Ylärivissä vasemmalta: Jyrki Laakkonen, Hannu Laakkonen, Juha Mäkihonko. Alarivissä vasemmalta: Reetta Laakkonen, Yrjö Laakkonen ja Paavo Pelkonen.

Hallitus

Jyrki Laakkonen s. 1966

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1989 ja yhtiön hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009.
Kauppahuone Laakkonen Oy:n toimitusjohtaja.
Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 451 160 kpl.

Reetta Laakkonen s. 1968

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2001.
Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 356 880 kpl.

Hannu Laakkonen s. 1969

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1996.
Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 2 675 540 kpl.

Yrjö Laakkonen s. 1943

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1986, hallituksen puheenjohtaja vuosina 1989–2009 ja yhtiön hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2009.
Kauppahuone Laakkonen Oy:n hallituksen puheenjohtaja.
Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 2 504 041 kpl.

Juha Mäkihonko s. 1960

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2003,
Oy Fortia Ab:n toimitusjohtaja.
Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 15 000 kpl.

Paavo Pelkonen s. 1948

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1991, Joensuun yliopiston professori, metsätieteellinen tiedekunta.
Ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

(Osakeomistukset 28.2.2014)

Vasemmalta: Pasi Koivumaa, Marjut Kurvinen, Jari Avellan, Raimo Puustinen ja Lasse Miettinen.

Konsernin johtoryhmä

Raimo Puustinen s. 1957

Yo-merkonomi
Yhtiön toimitusjohtaja vuodesta 2000,
ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

Jari Avellan s. 1968

DI, KTM
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2002.
Kirja- ja tarrapainot -toimialan toimialajohtaja,
PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja.
Ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

Pasi Koivumaa s. 1964

KTM
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1995.
Lehtitoimialan toimialajohtaja,
Sanomalehti Karjalainen Oy:n vastaava päätoimittaja.
Ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

Lasse Miettinen s. 1954

Teknikko
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1987,
PunaMusta Oy:n tekninen johtaja.
Ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

Marjut Kurvinen, s. 1965

KTM
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2011 alkaen,
talous- ja kehitysjohtaja.
Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 150 kpl.

Hallituksen ja johtoryhmän sihteerinä toimii **Riitta Moilanen**.

Hallinnointikoodi

28.2.2014

Sovellettavat säännökset

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj (”yhtiö”) on suomalainen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia ja yhtiön yhtiöjärjestystä sekä julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä.

Lisäksi Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj noudattaa toiminnassaan Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance). Poikkeamat suosituksista on mainittu erikseen.

Konsernirakenne

Pohjois-Karjalan Kirjapaino konsernin emoyhtiö on Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj. Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernihallinnosta, arvopaperikaupasta ja osakeomistuksista sekä kiinteistöjen hallinnasta ja vuokrauksesta.

Yhtiön lehtitoimialan muodostavat Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n tytäryhtiöt Sanomalehti Karjalainen Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy, Ylä-Karjala Oy, Karelia Viestintä Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy.

Yhtiön kirja- ja tarrapainot toimialan muodostavat Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n tytäryhtiöt PunaMusta Oy ja Paperityö Oy sekä PunaMusta Oy:n tytäryhtiö Punamusta Tampere Oy.

Yhtiökokous

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä huhtikuun loppuun mennessä. Yhtiökokous päättää vuosittain sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, voitonjaosta, hallituksen jäsenten palkkioista sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta sekä heille maksettavista palkkioista.

Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan on ilmoitettava yhtiön hallitukselle varsinainen

yhtiökokouksen käsiteltäväksi vaatimansa asia. Osakeyhtiölain mukaan kyseinen päivämäärä on aikaisintaan neljä viikkoa ennen kokouksutsun toimittamista. Lisäksi internetsivuilla ilmoitetaan, mihin posti- tai sähköpostiosoitteeseen osakkeenomistajan vaatimus tulee lähettää.

Yhtiökokouksutsu ja seuraavat tiedot ovat saatavilla yhtiön internetsivuilla 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouksutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat (tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus)
- hallituksen päätösehdotukset yhtiökokoukselle
- yhtiökokouksen käsiteltäviksi kuuluvat osakkeenomistajien tekemät päätösehdotukset.

Yhtiökokouksutsu julkaistaan myös sanomalehti Karjalaisessa tai hallituksen määräämässä muussa Joensuussa ilmestyvässä sanomalehdessä.

Yhtiön tavoitteena on, että kaikki hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. Tilintarkastajan on osallistuttava varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen, ja ne pöytäkirjan liitteet, jotka ovat osa yhtiökokouksen päätöstä, löytyvät yhtiön internetsivuilta kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallitus

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluu viidestä kymmeneen (5-10) varsinaista jäsentä.

Hallituksen jäsenet valitaan yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiöjärjestyksessä ei ole asetettu hallituksen jäsenille yläikärajaa, rajoitettu jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu yhtiökokouksen päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous 22.3.2013 päätti yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi. Yhtiön hallituksen jäseniksi valittiin Jyrki Laakkonen, Yrjö Laakkonen, Hannu Laakkonen, Reetta Laakkonen, Juha Mäkihonko ja Paavo Pelkonen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin hallituksen järjestäytymiskokouksessa Jyrki Laakkonen ja varapuheenjohtajaksi Yrjö Laakkonen.

Poikkeama suosituksesta 14 (Riippumattomien jäsenten määrä). Yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton hallituksen jäsen on Paavo Pelkonen. Yhtiön hallinto ja hallituksen kokoonpano perustuvat vahvaan omistajaohjaukseen, joten yhtiön hallitus koostuu suurelta osin pääomistajista. Hallituksen jäsenet edustavat kattavasti osakkeenomistajia.

Yhtiön tärkeimmissä liiketoimintaa harjoittavissa tytäryhtiöissä (Sanomalehti Karjalainen Oy, PunaMusta Oy ja Paperityö Oy) toimii hallituksen puheenjohtajana Yrjö Laakkonen ja varapuheenjohtajana Jyrki Laakkonen. Näiden yhtiöiden hallitukset koostuvat muutoin pääosin yhtiön johtoryhmän jäsenistä.

Hallituksen tehtävät ja vastuu

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tehtävät määräytyvät osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä hallitukselle määrättyistä tehtävistä. Kaikki yhtiön ja sen tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannalta merkittävät asiat käsitellään yhtiön hallituksessa.

Hallituksen kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- hallituksen työjärjestyksen vahvistaminen
- yhtiön strategisten suuntaviivojen sekä yhtiön arvojen määrittely
- vuotuisen toimintasuunnitelman ja budjetin käsittely ja hyväksyminen
- osavuosikatsausten, konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen käsittely ja hyväksyminen
- strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä investoinneista ja omaisuuden hankinnasta ja myynneistä päättäminen
- rahoitukseen liittyvistä vastuusitoumuksista päättäminen
- arvopaperikaupan laajuudesta päättäminen
- konsernin riskienhallinta- ja raportointimenettelyn seuraaminen
- henkilöstön palkitsemisen periaatteista päättäminen
- yhtiön toimitusjohtajan ja muun johdon nimittäminen ja päättäminen heidän palkkaeduistaan
- ehdotusten valmistelu yhtiökokoukselle.

Yhtiön tilintarkastajan hallitus tapaa vähintään kerran vuodessa.

Hallituksen kokouksissa ovat läsnä emoyhtiön toimitusjohtaja, lehditoimialan sekä kirja- ja tarrapainot -toimialan johtajat sekä kon-

sernin talousjohtaja, jotka esittelevät kukin toimialaansa ja toimintaympäristöään koskevat asiat.

Yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja valmistelevat hallituksen kokoukset ja työjärjestyksen. Hallitus arvioi puheenjohtajansa johdolla työskentelytapojaan kerran vuodessa.

Kokouskäytäntö ja päätöksenteko

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallitus kokoontuu keskimäärin kuusi kertaa vuodessa. Vuonna 2013 hallitus kokoontui kahdeksan kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti hallituksen kokouksiin vuonna 2013 oli 87,5 prosenttia.

Valiokunnat

Poikkeamat suosituksista 18, 24, 28 ja 31 (Valiokuntien perustaminen). Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:ssä ei ole perustettu erillisiä valiokuntia. Yhtiön konsernirakenne ja koko huomioon ottaen yhtiön hallitus ei pidä valiokuntia tarpeellisina.

Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtajan nimittää hallitus. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä sekä sisäisestä valvonnasta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti yhteistyössä toimialajohtajien kanssa. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut vuodesta 2000 lähtien Raimo Puustinen, joka toimii myös Kauppahuone Laakkonen Oy:n rahoitusjohtajana.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n toimitusjohtajan tehtävästä Raimo Puustisen rahapalkka luontaisetuineen vuonna 2013 oli 208.829,94 euroa. Toimitusjohtajan kanssa ei ole sopimusta eläkkeellesiirtymisestä eikä lakisääteistä eläketurvaa paremmista eläke-etuksista.

Toimitusjohtajan eläkeikä on vallitsevan vanhuuseläkejärjestelmän mukainen. Yhtiöllä on oikeus sanoa toimitusjohtajan toimitusjohtajan irti päättymään välittömästi. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan toimitusjohtajan, yhtiö on velvollinen maksamaan toimitusjohtajalle kahdentoista (12) kuukauden palkkaa vastaavan erorahakorvauksen. Toimitusjohtajan puolelta irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Toimitusjohtajan toimitusjohtajan ehdot on määritelty kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa.

Johtoryhmä

Pohjois-Karjalan Kirjapaino konsernin liiketoiminta on jaettu edellä kerrotun konsernirakenteen mukaisesti vastuualueisiin, joiden vastuuhenkilöt muodostavat yhtiön johtoryhmän. Yhtiön johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Raimo Puustinen, lehtitoimialan johtaja ja Sanomalehti Karjalainen Oy:n toimitusjohtaja, päätoimitusjohtaja Pasi Koivumaa, kirja- ja tarrapainot toimialan johtaja ja PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja Jari Avellan, tekninen johtaja Lasse Miettinen ja talous- ja kehitysjohtaja Marjut Kurvinen.

Yhtiön ja tytäryhtiöiden hallitusten päätösten puitteissa konsernin johtoryhmän jäsenet suunnittelevat, toteuttavat ja valvovat toimitusjohtajan johdolla yhtiön liiketoimintoja, taloutta, henkilöstöhallintoa, investointeja, tietojärjestelmiä, riskienhallintaa, sisäistä valvontaa, sopimuksia, markkinointia ja viestintää.

Palkitseminen

Hallituksen jäsenten palkkiot päätetään vuosittain yhtiökokouksessa. Yhtiökokous 22.3.2013 päätti hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 60 000 euroa, varapuheenjohtajan vuosipalkkio on 30 000 euroa ja hallituksen jäsenen vuosipalkkio on 15 000 euroa.

Yhtiössä ei ole käytössä osake- eikä osakejohdannaisia palkitsemisjärjestelmiä. Vuoden 2013 yhtiökokous päätti palkita koko henkilöstön enintään 250 euron suuruisella voittopalkkiolla. Hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen varapuheenjohtaja arvioivat toimitusjohtajan ja johtoryhmän työtä ja voivat päättää avainhenkilöiden palkitsemisesta. Toimitusjohtaja Jari Avellan omistaa yhtiönsä Avelinvest Oy:n kautta 15 % Punamusta Tampere Oy:stä. Avelinvest Oy:n osuus Punamusta Tampere Oy:n tilikaudelta 2013 jakamasta osingosta oli 50.050 euroa.

Palkitsemisesta on laadittu erillinen Palkka- ja palkkioselvitys (www.pkkoyj.com/Sijoittajatielo-Hallinnointi-Palkka- ja palkkioselvitys).

Tilintarkastus

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on yksi varsinainen tilintarkastaja, joka on KHT-yhteisö. Tilintarkastaja valitaan tilikaudeksi kerrallaan. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy:n varsinaisena tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Ulla Nykky. Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konserni maksoi vuonna 2013 Ernst & Young Oy:lle palkkioita yhteensä 171.353,33 euroa, josta 84.555,33 euroa perustui tilintarkastukseen ja 86.798 euroa muihin Ernst Young Oy:ltä hankittuihin palveluihin.

Tilintarkastaja vastaa lakisääteisestä tilintarkastuksesta kaikissa konserniyhtiöissä. Yhtiön hallitus tapaa tilintarkastajan vähintään kerran vuodessa, yleensä hallituksen tilinpäätöskokouksessa.

Raportointi

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy:n taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Raportointi käsittää yhtiökohtaisten raporttien lisäksi sekä liiketoiminta-alueiden että konsernitason raportoinnin. Konsernin tulosraportit laaditaan kuukausittain. Rahoitusasemaa ja arvopaperisalkkua seurataan tarpeen mukaan päivittäin.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta tukee hallituksen ohjaustehtävän toteutumista. Hallituksen tehtävänä on huolehtia, että yhtiön kirjanpito, varainhoito ja riskienhallinnan valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja lain mukainen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että konserniyhtiöiden toiminta on tehokasta ja tuloksellista, päätöksenteossa käytettävä informaatio luotettavaa, yhteisiä toimintaperiaatteita noudatetaan ja että toimitaan lakien ja säädösten mukaisesti.

Erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota ei ole katsottu tarpeelliseksi. Sisäinen valvonta on integroitu osaksi konserniyhtiöiden johtamista ja raportointijärjestelmää. Yhtiön ja tytäryhtiöiden hallitusten päätösten puitteissa konsernin johtoryhmän jäsenet suunnittelevat, toteuttavat ja valvovat toimitusjohtajan johdolla yhtiön liiketoimintoja, taloutta, henkilöstöhallintoa, investointeja, tietojärjestelmiä, riskienhallintaa, sisäistä valvontaa, sopimuksia, markkinointia ja viestintää. Sisäiseen valvontaan ja riskien hallintaan kuuluu eri toimintoihin liittyviä käytäntöjä sekä toimintaohjeita, joiden noudattamista seurataan operatiivisen johdon toimesta. Sisäisen valvonnan toteutuminen varmistetaan lisäksi kiinnittämällä huomiota tilintarkastuksen laajuuteen. Hallitus voi pyytää ulkoisia tilintarkastajia tai muita palveluntarjoajia suorittamaan sisäisen tarkastuksen toimeksiantoja tarvittaessa.

Konsernirakenteen mukaisesti konsernin taloushallinto ja rahoitus hoidetaan pääosin emoyhtiössä ja liiketoiminnat omissa yhtiöissä. Siten emoyhtiön toimitusjohtaja toteuttaa keskeisesti konsernin sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa emoyhtiön organisaation ja yhtiöiden tietojärjestelmien sekä raportoinnin avulla. Keskeisessä roolissa sisäisessä valvonnassa ovat talous- ja henkilöstöhallinnon toimintaohjeet ja käytännöt. Tärkeimpien liiketoimintaa harjoittavi-

en tytäryhtiöiden hallituksia johtaa Yrjö Laakkonen, joten omistajaohjaus ja valvonta ulottuvat yhtiön liiketoimintoihin saakka.

Toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja tytäryhtiöiden johtajat vastaavat vastuualueidensa kirjanpidon ja hallinnon lainmukaisuudesta sekä yhtiön toimintaohjeiden noudattamisesta. Tilintarkastajat tarkastavat vuosittain konserniyhtiöiden kirjanpidon ja hallinnon. Emoyhtiön tilintarkastajalla on vastuu tilintarkastuksen vuosittaisen painopistealueiden koordinoinnista, tarkastushavaintojen raportoinnista ja analysoinnista sekä yhteydenpidosta konsernin talousjohtoon. Konserniyhtiöiden sisäisen valvonnan rakenne on huomioitu tilintarkastuksen laajuudessa. Konsernijohdolle ja hallitukselle raportoidaan vuosittain tilintarkastuksen yksityiskohtaiset tulokset.

Riskienhallinta on konserniyhtiöissä osa normaalia, päivittäistä liiketoimintaa ja sisällytetty osaksi johtamisjärjestelmää. Riskinä pidetään mitä tahansa tapahtumaa, joka vaarantaa yhtiön tavoitteiden toteutumisen tai uhkaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Yhtiön toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaa omilla vastuualueillaan esiintyvien riskien kartoittamisesta ja hallinnasta. Emoyhtiöiden ja tytäryhtiöiden johtoryhmissä ja hallituksissa käsitellään riskejä, joilla nähdään olevan vaikutusta yhtiöiden strategisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumiseen. Riskejä hallitaan ennakoimalla ja suojautumalla. Mm. yhtiön rahoitusriskeihin kuuluviin valuutta-, korko- ja luottoriskiiin on varauduttu valuutta- ja korkosuojauksin sekä konsernin yhtenäisellä luottopolitiikkaohjeistuksella. Lisää riskeistä ja niiden hallinnasta on kerrottu konsernitilinpäätöksessä.

Sisäpiirihallinto

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n sisäpiiriohjeistus noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Yhtiön julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja sekä lehtitoimialan johtaja, kirjapainotoimialan johtaja, talousjohtaja ja hallituksen sihteeri. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n sisäpiiriläiset eivät sisäpiiriohjeen mukaan saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla 21 päivää ennen yhtiön osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkaisemista.

Sisäpiirirekisteriä pidetään yhtiössä, rekisterin ylläpitämisestä vastaa yhtiön osakeasioista vastaava henkilö. Sisäpiiriläisten omistustiedot löytyvät ajantasaisina yhtiön internetsivuilta www.pkkoyj.com.

Yhtiön tiedossa ei ole osakassopimuksia yhtiön äänivallan käytöstä tai osakkeiden luovutusrajoituksista.

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ

Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin 010 230 8000, faksi 010 230 8030
www.pkkoyj.com

Lehtitoimiala:

SANOMALEHTI KARJALAINEN OY

Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin 010 230 8080, faksi 010 230 8081
www.karjalainen.fi

KARELIA VIESTINTÄ OY

Karjalan Heili

Torikatu 23 E, 80100 JOENSUU
puhelin 010 230 8500, faksi 010 230 8515
www.karjalanheili.fi

POHJOIS-KARJALAN PAIKALLISLEHDET OY

Outokummun Seutu

Koulukatu 2, 83500 OUTOKUMPU
puhelin 010 230 8850, faksi 010 230 8860
www.outokummunseutu.fi

Pielisjokiseutu

Liikekeskus, 81200 ENO
puhelin 010 230 8700, faksi 010 230 8760
www.pielisjokiseutu.fi

KESKI-KARJALAN KUSTANNUS OY

Parikkalan-Rautjärven Sanomat

Parikkalantie 18, 59100 PARIKKALA
puhelin 010 230 8900, faksi (05) 430 083
www.parikkalan-rautjarvensanomat.fi

LIEKSAN LEHTI OY

Siltakatu 1, 81700 LIEKSA
puhelin 010 230 8650, faksi 010 230 8690
www.lieksanlehti.fi

POGOSTAN SANOMAT OY

Kauppatie 29, 82900 ILOMANTSI
puhelin 010 230 8800, faksi 010 230 8802
www.pogostansanomat.fi

Vuosikertomus 2013:

Valokuvat:

Karjalaisen kuvatoimitus

Taitto:

Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy

Paino:

PunaMusta Oy, Joensuu

Vuosikertomuksen paperi: G-Print 130 g/m²

Kannet: Algro Design Duo 300 g/m²

YLÄ-KARJALA OY

Pappilansuora 15, 75500 NURMES
puhelin 010 230 8600, faksi 010 230 8620
www.ylajakarjala.fi

POHJOIS-KARJALAN ILMOITUSVALMISTUS OY

Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin 010 230 8550, faksi 010 230 8083
www.karjalainen.fi

Kirja- ja tarrapainot -toimiala:

PUNAMUSTA OY

www.punamusta.com

Joensuun toimipiste

Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin 010 230 8400, faksi 010 230 8380

Helsingin toimipiste

Sirrikujä 2, 00940 HELSINKI
puhelin 010 230 8400, faksi 010 230 8381

Nurmeksen toimipiste

Pappilansuora 15, 75500 NURMES
puhelin 010 230 8441, faksi 010 230 8386

PUNAMUSTA TAMPERE OY

Kaapelikatu 1, 33330 TAMPERE
puhelin 010 230 8300, faksi 010 230 8301

PAPERITYÖ OY

Sirrikujä 2, 00940 HELSINKI
puhelin 010 230 8350, faksi 010 230 8373
www.paperityo.fi

Katso tästä Karjalaisen 140-vuotisjuhlaideo.

www.pkkoyj.com